

**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

**FAKULTA
BIOMEDICÍNSKÉHO
INŽENÝRSTVÍ**

**DIPLOMOVÁ
PRÁCE**

2018

**JIŘÍ
PETRŽILKA**

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

Fakulta biomedicínského inženýrství
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

**Analýza součinnosti subjektů činných při hromadném narušení
veřejného pořádku**

**Analysis of the Cooperation of Subjects Acting in Mass Violation of
Public Order**

Diplomová práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Civilní nouzové plánování

Vedoucí práce: Ing. Břetislav Čupr

Bc. Jiří Petržilka

Z a d á n í d i p l o m o v é p r á c e

Student: **Jiří Petržilka**
Studijní obor: Civilní nouzové plánování
Téma: **Analýza součinnosti subjektů činných při hromadném narušení veřejného pořádku**
Téma anglicky: Analysis of the Cooperation of Subjects Acting in Mass Violation of Public Order

Zásady pro vypracování:

Předmětem diplomové práce je analýza součinnosti subjektů činných při hromadném narušení veřejného pořádku se zaměřením na úkoly Policie České republiky. V teoretické části se student zaměří na Policii ČR, vymezení základních pojmů vztahujících se k této problematice, popis ostatních subjektů činných při narušení veřejného pořádku a také použití dalších složek IZS, které se na operaci k obnovení veřejného pořádku mohou podílet. V praktické části student provede analýzu a evaluaci úkolů a činností Policie ČR při narušení veřejného pořádku. Bude vytvořen organizační model nasazení sil a prostředků PČR a dalších složek. Dále bude jako pomocná metoda použito dotazníkové šetření, řízený rozhovor a metoda komparace. Dotazníkové šetření bude směřovat na civilní obyvatelstvo s minimálním počtem 100 respondentů, řízený rozhovor na příslušníky Policie ČR. Hlavním výstupem práce bude návrh efektivních opatření, použitelných při hromadném narušení veřejného pořádku.

Seznam odborné literatury:

- [1] ZÁMEK, David, Hromadné narušení veřejného pořádku z pohledu Policie ČR, ed. 1, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-429-9
- [2] ČERMÁK, Milan, Bezpečnostní příprava, ed. 1, Praha: Armex, 2012, 298 s., ISBN Praha: Armex
- [3] ZÁMEK, David a Libor KOVÁRNÍK, Charakteristika řízení a velení, Policista, ročník s. IV-VII, číslo 6, 2012, ISSN 1211-7943

Vedoucí: Ing. Břetislav Čupr

Zadání platné do: 20.08.2019

.....
vedoucí katedry / pracoviště

.....
děkan

V Kladně dne 19.04.2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem **Analýza součinnosti subjektů činných při hromadném narušení veřejného pořádku** vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Kladně dne 15.05.2018

.....
podpis

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat vedoucímu této práce, Ing. Břetislavu Čuprovi za cenné rady, podněty a připomínky, které mi napomohly k napsání této práce. Dále bych chtěl poděkovat bývalému policistovi M.N. za všechny informace, které mi sdělil, a které byly rovněž důležité pro vznik této práce. Velké poděkování patří také kpt. Bc. M. Š. za jeho ochotu, rady, konzultace a mnoho informací, které mi poskytl. Největší poděkování chci věnovat členům své rodiny, kteří mi byli po celou dobu studia velkou oporou.

Abstrakt

Má diplomová práce se zabývá hromadným narušením veřejného pořádku z pohledu Policie České republiky. Mezi cíle práce patří popis typizovaných činností Policie České republiky a spolupráce jednotek Policie ČR na místech s hromadným narušením veřejného pořádku. Hlavním výstupem práce je návrh nového opatření, které by bylo možné použít při hromadném narušení veřejného pořádku.

V diplomové práci byla použita metoda komparace, která srovnává legislativu České republiky a Velké Británie v problematice hromadného narušení veřejného pořádku. Další metodou, která byla použita, byl řízený rozhovor s bývalým a současným příslušníkem Policie České republiky a dotazníkové šetření, zaměřené na názor civilního obyvatelstva na problematiku hromadného narušení veřejného pořádku.

Klíčová slova

Policie České republiky, hromadné narušení veřejného pořádku, veřejný pořádek, sportovní utkání, demonstrace

Abstract

My diploma thesis deals with the mass violation of public order from the point of view of the Police of the Czech Republic. The objectives of the thesis include description of typified activities of the Police of the Czech Republic and co-operation of the units of the Police of the Czech Republic in places with mass disruption of public order. The main output of the work is the draft of a new measure that could be used in the case of mass disruption of public order. The comparative method was used in the diploma thesis, which compares the legislation of the Czech Republic and Great Britain in the issue of the mass violation of public order. Another method used was a controlled interview with a former member and one a member of the Police of the Czech Republic and a questionnaire survey focused on the opinion of the civilian population on issues of mass disruption of public order.

Keywords

Police of the Czech Republic, mass disruption of public order, public order, sports matches, demonstration

Obsah

Úvod.....	11
1 Současný stav	12
1.1 Základní pojmy a legislativa.....	12
1.2 Policie České republiky.....	16
1.2.1 Organizační struktura Policie ČR	16
1.2.2 Služba pořádkové policie.....	22
1.2.3 Organizační struktura pořádkových jednotek Policie ČR	24
1.2.4 Výstroj a výzbroj pořádkových jednotek Policie ČR.....	25
1.3 Další složky IZS a ostatní subjekty na místech s hromadným narušením veřejného pořádku.....	29
1.3.1 Hasičský záchranný sbor České republiky.....	29
1.3.2 Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby	30
1.3.3 Městská policie	31
1.3.4 Další subjekty na místech s hromadným narušením veřejného pořádku.....	32
1.4 Typizované činnosti Policie ČR a jejich evaluace	33
1.4.1 Činnost policie při konání shromáždění.....	33
1.4.2 Činnost policie při srazech extremistů.....	35
1.4.3 Činnost policie při pořádání technoparty.....	36
1.4.4 Činnost policie při sportovním utkání.....	38
2 Cíle práce.....	43
3 Metodika	44
3.1 Komparativní metoda.....	44
3.2 Dotazníkové šetření.....	44

3.3	Řízený rozhovor.....	44
4	Organizační model nasazení sil a prostředků Policie ČR a dalších složek	45
4.1	Řízený rozhovor.....	48
4.2	Dotazníkové šetření.....	56
4.3	Komparační metoda.....	61
5	Výsledky.....	64
5.1	Návrh opatření.....	64
5.2	Vyhodnocení řízeného rozhovoru.....	65
5.3	Vyhodnocení dotazníkového šetření	68
5.4	Vyhodnocení komparační metody	70
6	Diskuze	72
7	Závěr	76
8	Seznam použitých zkratk.....	77
9	Seznam použité literatury.....	78
10	Seznam použitých obrázků	83
11	Seznam grafů	84
12	Seznamu použitých tabulek	85
13	Seznam příloh	86
	Příloha 1 Vybavení policisty pořádkové policie	87

ÚVOD

Narušení veřejného pořádku, v dnešní době poměrně často používané slovní spojení v médiích. Je třeba si uvědomit, že k narušení veřejného pořádku docházelo i dříve, jen se nepoužívalo toto označení.

Také narušení veřejného pořádku prošlo určitým vývojem. Dříve k narušení docházelo například na trzích, kdy díky roztržce skrze cenu zboží, docházelo k výtržnostem mezi několika osobami.

To bylo neorganizované, zcela spontánní narušení veřejného pořádku, které vzniklo z dané situace, nikoliv na základě předchozí domluvy. Současná „vyspělá“ společnost dokázala narušení veřejného pořádku zmodernizovat, a to tak, že celou situaci na základě předchozí dohody zorganizuje.

Abychom byli spravedliví, toto myšlení nemají pouze zatvrzelí fanoušci, je to problém i obyčejných lidí, kteří chodí například na shromáždění, kde provokují a ostatní pobuřují.

Otázkou zůstává, proč k narušení při kulturních, sportovních a dalších akcích dochází. Problém je zřejmě v celé společnosti. O organizovaném násilí slyšíme v médiích nejméně jednou za měsíc. Většinové společnosti to už ani jako problém nepřijde, vidí to jakou přirozenou součástí.

Zbytek společnosti to jako problém vidí, naštěstí to tak vnímá i naše politická reprezentace, včetně Policie ČR. Policie ČR tento problém vnímá a chce na něj adekvátně reagovat. Pro příslušníky organizuje stáže, kurzy, spolupracuje se zahraničními sbory. Otázka je: „Stačí to?“

1 SOUČASNÝ STAV

1.1 Základní pojmy a legislativa

V problematice hromadného narušení veřejného pořádku se vyskytují odborné pojmy, které nemusí být všem známé. Také se zde vyskytují zákony, upravující tuto problematiku. Tato kapitola tyto pojmy a legislativu vysvětluje a popisuje.

Pojmy

a) Bezpečnostní opatření

Opatření, která jsou prováděna odpovědnými subjekty a subjekty, které s nimi spolupracují či provádí součinnost, vedoucí k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti. [1]

b) Hromadné narušení veřejného pořádku

Je takové narušení veřejného pořádku, kterého se účastní větší počet osob, a při kterém dochází často k narušování právního řádu České republiky. [2]

c) Policejní opatření

Tato opatření jsou prováděna Policií ČR s úkolem zajistit vnitřní pořádek a bezpečnost. [1]

d) Shromáždění

Pojmem shromáždění označujeme schůze, pouliční průvody nebo manifestace, které se konají na veřejných místech. Je zde možnost využít svobodu projevu

a dalších práv a svobod. Slouží také k výměně informací a různých názorů. Pro konání shromáždění není nutné povolení orgánu veřejné moci. [3, 4]

e) **Součinnost**

Součinnost je možné definovat jako stanovení a realizaci vztahů mezi danými subjekty, které jsou pro ně závazné a jsou podmínkou pro celkový efekt činnosti. Na rozdíl od spolupráce zde existují vztahy nadřízenosti a podřízenosti. [2]

f) **Spolupráce**

"Sladění činností všech zainteresovaných subjektů, realizovaných převážně na základě dobrovolnosti, kde splnění úkolů Policie ČR". Mezi subjekty spolupráce neexistuje vztah nadřízenosti a podřízenosti (kromě výjimek vyplývajících ze zákona). [2]

g) **Stávka**

Každý občan České republiky má právo na stávku, které mu dává Listina základních práv a svobod. Stávka je stav, kdy zaměstnanci úplně nebo částečně přeruší práci s cílem prosadit si hospodářské a sociální práva nebo zájmy. [2]

h) **Velení a řízení**

Jedná se o funkční proces, při kterém orgány velení (řízení) cílevědomě a promyšleně působí na podřízené velitelské stupně se zaměřením na efektivní splnění daných úkolů. V současné době máme tři úrovně řízení:

- taktická úroveň – řídí zpravidla velitel zásahu,
- operační úroveň – velení přebírá operační a informační středisko,
- strategická úroveň – velení nad zásahem přebírají orgány obce, kraje nebo ústřední správní úřady. [5]

i) Veřejný pořádek

Pojem veřejný pořádek je velmi složité vymezit. Řadí se totiž do skupiny neurčitých právních pojmů a není definován v žádném právním předpise. Ministerstvo vnitra České republiky pojem veřejný pořádek definuje takto: "*Souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných. Jsou upraveny právními i neprávními normativními systémy a jejich zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti.*" [6]

Legislativa

Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon je hlavním právním předpisem pro pořádání shromáždění. V jeho prvním paragrafu se totiž píše, že každý člověk má právo se pokojně shromažďovat. Netýká se to jen shromáždění, ale také manifestací a různých průvodů. Avšak působnost tohoto zákona se vztahuje pouze na shromáždění, které má politický charakter.

Zákon také stanovuje, že k pořádání shromáždění není třeba povolení příslušného státního orgánu. Pokud se shromáždění koná mimo veřejné prostranství (soukromé pozemky, neveřejné komunikace), je nutný předchozí souhlas vlastníka těchto pozemků, popř. jejich uživatele. Dále jsou zde uvedeny oprávnění a povinnosti svolavatele a také případných účastníků akce.

Pokud by v průběhu akce docházelo k porušování zákona, hrozí svolavateli sankce v podobě rozpuštění shromáždění a následně také pokuta. Zákon zakazuje pořádat shromáždění v blízkosti budov Parlamentu České republiky, dále také např. ve Sněmovní ulici v Praze 1 anebo také na Valdštejnském náměstí. [4]

**Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení) a o změně některých zákonů,
ve znění pozdějších předpisů**

Ve vztahu k pořádání shromáždění na území obce je v tomto zákoně uvedeno, konkrétně v §35 odst. 2, že za veřejný pořádek při konání shromáždění je odpovědná obec a činí úkony pro jeho zajištění. V tomto případě Policie ČR pouze spolupracuje s orgány obce, pokud by bylo zjištěno protiprávní jednání, je oprávněna zasáhnout. Další úkol Policie ČR je pak ochrana bezpečnosti osob a majetku. [7]

**Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky a o změně některých zákonů,
ve znění pozdějších předpisů**

Tento zákon vymezuje úkoly Policie České republiky a především říká, že policie má za úkol chránit veřejný pořádek. V případě narušení veřejného pořádku je Policie ČR oprávněna zasáhnout nebo učinit taková opatření, která povedou ke zjednání nápravy, aby byl veřejný pořádek opět obnoven. [8]

**Zákon č. 251/2016 o některých přestupcích a o změně některých zákonů, ve
znění pozdějších předpisů**

V tomto zákoně jsou přesně vymezeny přestupky proti veřejnému pořádku. Jedná se konkrétně o § 5 Přestupky proti veřejnému pořádku. Je zde uvedeno, kdo tyto přestupky může spáchat, jakým způsobem. Na konci paragrafu jsou vypsány také pokuty, které mohou být dotyčnému uloženy ve správním řízení. [9]

1.2 Policie České republiky

Policie České republiky (dále jen "policie¹, PČR") je jednou ze tří základních složek Integrovaného záchranného systému (dále jen "IZS"). Je definována jako jednotný, ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky. Jednotnost Policie ČR je dána služebně právními vztahy v rámci hierarchické nadřízenosti a podřízenosti. Policisté jsou také oprávněni v rámci plnění svých úkolů držet, nosit a jinak používat zbraně (na rozdíl od Hasičského záchranného sboru, který je bezpečnostním sborem neozbrojeným). Policie slouží veřejnosti a mezi její hlavní úkoly patří:

- ochrana bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku,
- předcházení trestné činnosti,
- plnění úkolů podle trestního řádu,
- další úkoly na úseku vnitřního pořádku.

Policie vykonává svou činnost na území České republiky, pokud není zákonem stanoveno jinak. Je podřízena ministerstvu vnitra České republiky, to vytváří podmínky pro plnění úkolů policie. Za činnost PČR odpovídá policejní prezident² ministru vnitra. [8]

1.2.1 Organizační struktura Policie ČR

Policii ČR tvoří v současné době tři základní útvary:

- Policejní prezidium ČR,
- Útvary Policie ČR s celostátní působností,
- Krajská ředitelství policie,
- Útvary zřízené v rámci krajského ředitelství. [11]

¹ Původní význam slova Polis, poleis - město, obec nebo městský stát

² V současnosti genmjr. Mgr. Bc. Tomáš Tuhý, PhD.

Policejní prezidium České republiky

Policejní prezidium sídlí v Praze, jeho úkolem jsou především strategická, koordinační, kontrolní, metodická a řídicí funkce. V jeho čele stojí policejní prezident, který má k dispozici tři náměstky - náměstek pro uniformovanou policii, náměstek pro ekonomiku a náměstek pro SKPV³. [11]

Útvary Policie ČR s celostátní působností

Kriminalistický ústav Praha

Kriminalistický ústav Praha se specializuje na výkon kriminalisticko-technických a expertizních činností v oblastech chemie, kriminalistiky, písmoznalectví a strojírenství. Důležitým dnem pro tento ústav byl 1. listopad 2007. Právě tento den získal ústav akreditaci v oblasti znalecké činnosti a stal se mezinárodně uznávanou laboratoří v oboru forenzního zkoušení. [12]

Letecká služba Policie ČR

Provozuje vrtulníkovou techniku se speciálním policejním, zásahovým, záchranným a sanitním vybavením. Je využívána především při akcích na záchranu životů, při odvrácení hrozícího nebezpečí, dále také při pátrání po osobách, které se pohřešují a v neposlední řadě při pátrání po osobách, které spáchali závažný trestný čin.

V České republice je letecká služba zajišťována ze dvou základen, hlavní základna se nachází v Praze - Ruzyni a druhá v Brně - Tuřanech. [13]

³ Služba kriminální policie a vyšetřování

Národní protidrogová centrála SKPV

Národní protidrogová centrála funguje v ČR již 20 let. Základním úkolem protidrogové centrály je vyhledat, odhalit a vyšetřit trestnou činnost a to zejména v oblasti nedovolené výroby, obchodu s omamnými a psychotropními látkami a také jedy.

V preventivní oblasti realizuje projekty, které se zaměřují na vzdělávání odborné veřejnosti, dále se také podílí na vytváření a realizaci národní strategie protidrogové politiky. [14]

Pyrotechnická služba Policie ČR

Jde o výkonný útvar Policie ČR, mezi jehož činnosti zejména patří tyto odborné úkony:

- používání,
- vyhledávání,
- shromažďování,
- prověřování,
- zneškodňování,
- manipulace,
- přeprava munice, výbušnin, pyrotechnických výrobků, podezřelých předmětů a nástražných výbušných systémů. [15]

Ředitelství služby cizinecké policie

Služba cizinecké policie je specializovanou složkou Policie ČR, jejíž úkoly souvisejí se schválením vstupu a pobytu cizích státních příslušníků na území České republiky. Dále také odhalují nelegální migraci a uplatňují represivní

opatření vůči cizincům, kteří na území České republiky pobývají v rozporu se zákonem č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Ředitelství služby cizinecké policie je řídicí, metodické a kontrolní pracoviště, které má působnost na celém území republiky a je podřízeno Policejnímu prezidiu. [16]

Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu

Tento úřad vznikl na základě rozhodnutí tehdejšího ministra vnitra Jana Rumla 1. 1. 1995, když se sloučil Úřad pro dokumentaci a vyšetřování činnosti Státní bezpečnosti a Středisko dokumentace protiprávnosti komunistického režimu. Hlavním posláním je především stíhání a odhalování trestných činů, k jejichž spáchání došlo mezi 25. únorem 1948 a 29. prosincem 1989, a které nemohly být pravomocně rozhodnuty z politických důvodů. Úřad má sídlo v Praze, druhé pracoviště bylo zřízeno v Brně. [17]

Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy

Jedná se o odborné, metodicko-řídicí, kontrolní a výkonné pracoviště. Vzniklo 1. července 2015 na základě nařízení Ministerstva vnitra č. 67/2008. Hlavními úkoly jsou řízení policejního vzdělávání, služební přípravy a policejního sportu za stanovených podmínek. Také zajišťuje odborné vzdělání, které je potřebné pro výkon zaměstnání zaměstnanců policie. [18]

Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV

Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování byla zřízena dne 1. 8. 2016, kdy byl sloučen Útvar pro odhalování organizovaného zločinu a Útvar pro odhalování korupce a finanční kriminality. Útvar je specializován na odhalování korupce a finanční kriminality (včetně daňové kriminality), trestných činů spáchaných v souvislosti s legalizací výnosů

z trestné činnosti, bojovat s organizovaným zločinem, dále také s extremismem, terorismem a kyberkriminalitou. [19]

Útvar pro ochranu prezidenta České republiky

Útvar provádí činnosti a opatření, která mají za cíl zajistit maximální bezpečnost prezidenta České republiky. Nejedná se však pouze o osobní ochranu, nýbrž také o zajišťování bezpečné přepravy prezidenta služebními vozidly. Zajišťuje také ochranu objektů, ve kterých se prezident nachází. Ochrana prezidenta však není pouze rutinní akcí, podle souhry okolností se různě proměňuje - je flexibilní. [20]

Ochranná služba Policie ČR

Poskytuje epizodickou a osobní ochranu ústavním činitelům České republiky, kteří jsou trvale chráněni a osobám, které jsou chráněny, na základě mezinárodních dohod, při pobytu na území České republiky. Zabezpečuje také ochranu diplomatických objektů a dalších objektů, které mají zvláštní význam pro vnitřní pořádek a bezpečnost - Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, Senát Parlamentu ČR, Ústavní soud ČR, Úřad vlády ČR, Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo vnitra a dalších objektů. [21]

Útvar rychlého nasazení (URNA)

Speciální útvar PČR zaměřující se zejména na boj proti terorismu. URNA je přímo podřízen policejnímu prezidentovi, který se souhlasem ministra vnitra rozhoduje o jeho vyslání. Osoby, proti nimž URNA zasahuje:

- teroristé,
- únosci osob,
- únosci dopravních prostředků,

- nebezpeční pachatele organizované trestné činnosti,
- pachatele zvlášť závažných úmyslných trestných činů.

Využívá se především při zadržení těchto osob. [22]

Útvar speciálních činností SKPV

Tento útvar byl zřízen 15. 1. 2001 a jeho vznik byl podnícen přijetím zákona o zvláštní ochraně svědků. Útvar je podřízen náměstkovi policejního prezidenta pro SKPV.

Nabízí své služby dvěma skupinám klientů:

- poskytuje zvláštní ochranu a pomoc osobám, které jsou ohroženy v souvislosti s trestním řízením,
 - policejním útvarům poskytuje služby v oblasti trestního řízení tím, že použijí agenta, provádí předstíraný převod nebo zabezpečují krycí doklady.
- [23]

Útvar zvláštních činností SKPV

Jde o útvar policie, který provádí odposlechy a záznamy hovorů, sledování osob a věcí. Jako jediný má právo uskutečňovat tyto činnosti na celém území naší republiky. Hlavní centrála sídlí v Praze, pro plnění těchto úkolů jsou zřízeny krajské expozitury dislokované v Ústí nad Labem, Brně, Hradci Králové, Plzni, Ostravě a v Českých Budějovicích. [24]

Krajská ředitelství policie

Na území České republiky je zřízeno celkem 14 krajských ředitelství Policie ČR. Každé krajské ředitelství se jmenuje podle kraje, ve kterém sídlí. Z počátku bylo krajských ředitelství pouze 8. Reforma Policie ČR, která vešla v platnost 1. ledna 2010, přinesla rozšíření krajských ředitelství na současných 14. V čele každého ředitelství stojí krajský ředitel, jenž je vedoucím organizační složky státu. [11]

1.2.2 Služba pořádkové policie

Služba pořádkové policie tvoří jednu ze tří základních služeb Policie České republiky a je určitým pilířem policie (další dvě služby jsou služba dopravní policie a služba cizinecké policie). Co do počtu policistů je služba pořádkové policie nejpočetnější, v současné době zde slouží přibližně 17 200 policistů⁴. [25]

Policisté sloužící u této služby jsou denně v kontaktu s občany, dále také s orgány obcí a dalšími právníckými a fyzickými osobami. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii ČR stanovuje rozsah činností služby pořádkové policie, mezi základní úkoly patří především:

- ochrana bezpečnosti osob a majetku,
- boj proti kriminalitě,
- spolupůsobení při zajišťování veřejného pořádku, a v případě jeho porušení činit opatření k jeho obnově,
- přijímat, evidovat a prošetřovat oznámení osob,
- plnit úkoly v trestním, přestupkovém a správním řízení,
- dohled nad BESIP. [26]

⁴ Stav k 7.2.2017.

Pořádkové jednotky Policie ČR

Pořádkové jednotky jsou zařazeny pod službu pořádkové policie a jsou neodmyslitelnou součástí Policie ČR jako takové. Mají působnost na území příslušného krajského ředitelství Policie ČR, anebo také na území územních odborů Policie ČR. Jsou rozděleny do dvou základních skupin:

- pořádkové jednotky nestálé,
- pořádkové jednotky stálé. [2]

Obrázek 1 Pořádková jednotka Policie ČR

Zdroj: [27]

Pořádkové jednotky nestálé

Nestálé pořádkové jednotky Policie ČR mají přibližně 120 policistů a zřizuje je ředitel příslušného krajského ředitelství Policie ČR. Policisté, kteří v této jednotce slouží, jsou z jednotlivých obvodních oddělení a mají vybavení určené pro zákroky pod jednotným velením (přilby, protiúderové komplety apod.). Absolvují také speciální přípravu a výcvik pro zvládání zákroků. [2]

Pořádkové jednotky stálé

Stálé pořádkové jednotky nebo také speciální pořádkové jednotky, jsou zřizovány podobně jako nestálé pořádkové jednotky, krajským ředitelstvím policie. Ne však každé krajské ředitelství tuto jednotku zřídilo. V současné době disponuje Policie České republiky čtyřmi speciálními pořádkovými jednotkami (dále jen „SPJ“).

Jsou to:

- SPJ Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy,
- SPJ Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje,
- SPJ Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje,
- SPJ Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje.

Všechny tyto jednotky jsou zřízeny jako jeden ze základních organizačních článků Policie ČR. Speciální pořádková jednotka krajského ředitelství policie hlavního města Prahy je v současné době největší jednotkou co do počtu policistů, slouží zde přibližně 450 policistů. Policisté sloužící u speciálních pořádkových jednotek vykonávají svoji službu v pohotovostním režimu – jsou ihned k dispozici pro případné opatření. [28]

1.2.3 Organizační struktura pořádkových jednotek Policie ČR

Do organizační struktury pořádkové jednotky Policie ČR zpravidla patří:

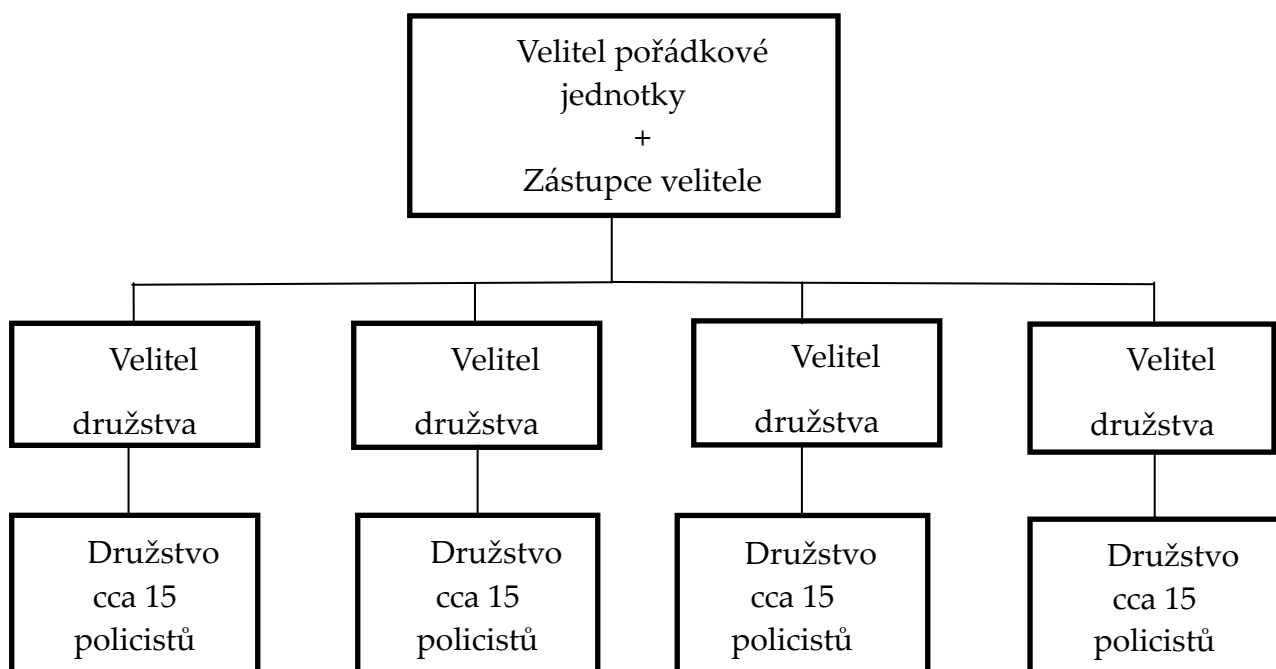
- velitel pořádkové jednotky,
- zástupce velitele pořádkové jednotky,
- vedoucí skupin (oddělení),
- koordinátor družstev,
- instruktoři,

- policisté zařazeni pod operační družstvo, technické družstvo, tým pro identifikaci pachatelů (spolupráce s SKPV),
- psycholog.

Opravdová podoba členění pořádkové jednotky se však může lišit v závislosti na typu události, při níž budou policisté zasahovat. [2]

Schéma 1 Organizační struktura pořádkových jednotek

Zdroj: [2]

1.2.4 Výstroj a výzbroj pořádkových jednotek policie ČR

Výstroj a výzbroj hraje důležitou roli v činnosti pořádkových jednotek. Často totiž zasahují na místech, kde dochází k narušení veřejného pořádku větší skupinou lidí, kteří se nebojí použít různé lahve, násady, v případě násilností na fotbalovém stadionu, například sedačky. Proto musí být tito policisté vybaveni

prostředky, které jim s takovým davem pomohou a zároveň je ochrání proti létajícím předmětům. Tato výstroj se v mnohém liší od toho, jakou výstroj používá například policista, který slouží na obvodním oddělení. Fotografie vybavení viz příloha 1.

Mezi základní výstroj členů pořádkových jednotek patří:

- zásahová kombinéza,
- kukla,
- zásahové boty,
- balistická vesta,
- taktická vesta,
- opasek s pouzdry,
- protiúderový komplet,
- protiúderové rukavice,
- protiúderová přilba,
- protiúderový štít.

Zásahová kombinéza, kterou policisté používají, je zpravidla černé barvy. Vyrobena je z nomexového materiálu, který je nehořlavý. To stejné platí také o kukle, která je také černá a nehořlavá. Má buď jeden, nebo dva otvory (oči, ústa). Zásahové boty bývají z materiálu Gore-Tex, který zabraňuje vniknutí vlhkosti do bot a tím udrží nohy suché po několik hodin.

Balistická vesta je nošena převážně pod kombinézou a dle stupně odolnosti zaručuje ochranu proti různým zbraním nebo projektilům (probodnutí, ochrana proti průstřelu 9mm projektilem apod.). Taktická vesta je nošena na kombinéze, obsahuje velké množství různých kapes, do kterých je možné uložit vybavení, které bude policista po dobu zákroku potřebovat. Má velký nápis "Policie" vzadu a malý nápis vepředu, dále také hodnost policisty a jeho služební číslo, popř. služební odznak.

Opasek s pouzdry je základním vybavením každého policisty. Nosí se na něm pouzdro se služební zbraní, služební pouta, teleskopický obušek, slzotvorný prostředek (pokud není součástí taktické vesty) a většinou také menší lékárnička.

Protiúderový komplet je hlavním vybavením pořádkového policisty. Skládá se ze tří částí, kterými jsou chrániče dolních končetin (holeně, nártý, kotníky, stehna a kolena), chrániče trupu (hrudník, záda, ledviny, páteř) a chrániče horních končetin (předloktí, paže, ramena).

Nezapomíná se na ochranný suspenzor, který je též součástí protiúderového kompletu. Protiúderové rukavice jsou tvořeny měkkými materiály v oblasti kloubů, disponují také ochranou proti úderu ostrými nebo tupými předměty a dlaně jsou vyztuženy speciálním KEVLAR materiálem proti proříznutí.

Protiúderová přilba disponuje ochranným čelním krytem, který často bývá ztmaven a také štítkem pro ochranu krku a šíje. Protiúderový štít je vyroben z balistického karbonátu. Jde o látku, jež je výsledkem dlouhého hledání vhodného materiálu pro štíty. Také tvar štítu je specifický, má tvar šípu a je pětinasobně lomen. [29]

Mezi výzbroj členů pořádkových jednotek patří:

- osobní zbraň CZ 75D,
- Tazer X26,
- ruční vrhač H&K 69 (vrhač granátů se slzným plynem),
- samopal H&K MP5 v mnoha provedeních s různou výbavou⁵,
- útočná puška H&K G36,
- brokovnice značky FABARM.

⁵ kolimátory, svítilny apod.

Nové vybavení pro pořádkové jednotky Policie ČR

V rámci projektu "Prevence rizik při činnosti pořádkových jednotek" získala Policie ČR v březnu roku 2017 zcela nové protiúderové komplety. Jsou určeny pro speciální a krajské pořádkové jednotky, jsou výsledkem Programu švýcarsko-české spolupráce. Dohromady Policie ČR získala 2851 za více než 68 milionů korun. [30]

Obrázek 2 Nové vybavení pro policisty pořádkových jednotek

Zdroj: [30]

1.3 Další složky IZS a ostatní subjekty na místech s hromadným narušením veřejného pořádku

Na místech s hromadným narušením veřejného pořádku bývají, kromě Policie ČR, také zastoupeny další složky Integrovaného záchranného systému. Jedná se o Hasičský záchranný sbor, Poskytovatele zdravotnické záchranné služby a Městskou policii. [31]

1.3.1 Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor České republiky ("dále jen HZS") představuje páteřní složku Integrovaného záchranného systému. Jde o jednotný bezpečnostní sbor, jehož hlavním úkolem je ochrana životů a zdraví obyvatel, ochrana životního prostředí, zvířat a majetku před požáry a dalšími mimořádnými událostmi a krizovými situacemi. V čele HZS ČR stojí generální ředitel⁶. [32]

Dále se HZS podílí na zajišťování bezpečnosti naší republiky, a to především plněním a organizováním úkolů v těchto odvětvích:

- požární ochrana,
- ochrana obyvatelstva,
- Integrovaný záchranný systém,
- krizové řízení.

Organizační struktura HZS ČR

HZS ČR tvoří:

- Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR,
 - hasičské záchranné sbory krajů,
 - záchranný útvar,
-

⁶ V současnosti genmjr. Ing. Drahošlav Ryba

- škola. [32]

Co se týká přítomnosti HZS ČR např. na fotbalových zápasech, kde plní úkoly požární asistence a protipožární opatření mají na starosti jednotky SDH, nebo soukromé subjekty. HZS ČR plní úkoly pouze při akcích většího rozsahu jako např. mistrovství, kde úkoly vyplynou ze zasedání bezpečnostní rady, zde se jedná o požární asistenci nebo navýšení počtu lidí na exponovaných stanicích. HZS ČR zajišťuje samozřejmě další velké akce jako je např. silvestr, velké koncerty, ohlášené ohňostroje apod. [33]

1.3.2 Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby

Zdravotnická záchranná služba je třetí ze skupiny základních složek Integrovaného záchranného systému. Jedná se o zdravotní službu, při které je poskytována přednemocniční neodkladná péče osobám, které utrpěly závažné postižení zdraví nebo jsou v přímém ohrožení života.

Organizační struktura ZZS

Zdravotnická záchranná služba je vždy tvořena:

- ředitelstvím,
- zdravotnickým operačním střediskem,
- výjezdovými základnami s výjezdovými skupinami,
- pracovištěm krizové připravenosti,
- vzdělávacím a výcvikovým střediskem. [34]

1.3.3 Městská policie

Městská policie patří mezi ostatní složky Integrovaného záchranného systému, je další složkou IZS, která se objevuje na místech, kde dochází k hromadnému narušení veřejného pořádku. Může jít například o fotbalové utkání, demonstrace a jiné. Většinou při těchto akcích úzce spolupracuje s Policií ČR.

Městská policie je orgánem obce, může ji zřídit popř. zrušit zastupitelstvo obce, a to obecně závaznou vyhláškou. Spolupracuje s Policií České republiky v zákonem stanoveném rozsahu, dále spolupracuje s orgány státu a orgány samosprávných celků. Hlavním úkolem městské policie je zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na území dané obce a v rámci její působnosti.

Mezi další úkoly městské policie patří:

- ochrana a bezpečnost osob a majetku,
- dohled nad dodržováním pravidel občanského soužití,
- dohled nad dodržováním obecně závazných vyhlášek obce a dalších nařízení,
- dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu (pouze v rozsahu stanoveném tímto zákonem),
- podílení se na prevenci kriminality v dané obci,
- odhalování přestupků a jiných správních deliktů na území obce,
- atd. [35]

1.3.4 Další subjekty na místech s hromadným narušením veřejného pořádku

Antikonfliktní týmy

Antikonfliktní týmy byly zřízeny u všech krajských ředitelství Policie ČR rozkazem policejního prezidenta č. 172 z roku 2006. Působí na území celého kraje, v případě nutnosti je možné působnost upravit na celou Českou republiku. Základním úkolem je předcházení agresivnímu jednání osob při opatření za použití komunikace.

Antikonfliktní tým se používá:

- při srazu extremistických skupin,
- při plánovaných i neplánovaných shromáždění občanů,
- při sportovních akcích, u kterých lze předpokládat možný střet fanoušků,
- tam, kde se očekává potřeba zesílené komunikace mezi občany a policisty,
- atd. [2]

1.4 Typizované činnosti Policie ČR a jejich evaluace

Typizované činnosti Policie České republiky jsou činnosti a postupy, které využívá Policie ČR při událostech s hromadným narušením veřejného pořádku. Jedná se o přesně vymezené úkoly a činnosti, které policisté vykonávají pro obnovu veřejného pořádku a uklidnění situací, aby se předešlo škodám na majetku či zranění zúčastněných osob. V současné době se nejvíce používají typizované činnosti při:

- konání shromáždění,
- sportovním utkání (nejčastěji fotbal, hokej),
- konání srazů extremistických skupin,
- pořádání technoparty. [2]

Činnost Policie ČR při konání shromáždění se zpravidla dělí na tři období:

- přípravné období,
- prováděcí období,
- období po ukončení policejní akce.

1.4.1 Činnost policie při konání shromáždění

Přípravné období

- v přípravném období spočívá práce policie především v jednání se zástupci příslušného úřadu, na jehož území se bude shromáždění konat,
- po přijetí informace o shromáždění je nutné zjistit, zda nebyl splněn důvod pro to, aby bylo shromáždění zakázáno,
- pokud tento důvod není, musí policie zjistit, jestli úřad pověřil svého zaměstnance o dohled nad shromážděním. [2]

Prováděcí období

- v prováděcím období se provádí školení a instruktáž policistů, kteří budou na akci nasazeni,
- klade se důraz zejména na bezpečnostní rizika, okruh případných trestných činů a přestupků,
- dále se také projednává se zástupcem úřadu a organizátorem (svolavatelem) shromáždění bezpečnost zúčastněných osob a správné označení organizátora akce,
- při samotném shromáždění je nutné spolu s pověřeným zástupcem úřadu sledovat a reagovat na poznatky, které by mohly směřovat k protiprávnímu jednání a ihned na ně zareagovat - např. přemístěním policistů na jiné místo, [2]
- pokud se během shromáždění prokáže, že byla hrubě porušena ústava nebo zákony, nebo že lidé, účastníci se shromáždění, vyzývají k popírání práv občanů, je nutné ihned tyto informace sdělit zástupci úřadů, aby mohl shromáždění rozpustit, [4]
- pokud se během shromáždění objeví podezření, že byl spáchán trestný čin, je nutné provést zákrok proti osobám, které mají toto jednání na svědomí a (pokud to situace dovolí) zajistit potřebné důkazy,
- má-li shromáždění formu pouličního průvodu, je nutné, aby účastníci dodržovali všechna pravidla silničního provozu, tzn. chůze po pravé straně vozovky, nesmí ohrozit plynulost provozu a také ostatní účastníky silničního provozu. [36]

Období po ukončení policejní akce

- v tomto období se důsledně a objektivně vyhodnocuje policejní opatření, zákroky při shromáždění, a pokud budou zjištěny nedostatky, je nutné do příští podobné akce tyto nedostatky minimalizovat nebo úplně odstranit. [2]

1.4.2 Činnost policie při srazech extremistů

Pojem extremismus můžeme definovat jako vyhraněné ideologické postoje, které se vyznačují vybočením z ústavních a zákonných norem. Projevuje se netolerancí a útoky proti základním demokratickým ústavním principům, které jsou přesně vymezeny v českém ústavním pořádku. [37]

Extremismus můžeme dále dělit, na:

- náboženský,
- politický,
- ekologický,
- národnostní. [38]

Často se můžeme setkat s rozdělením extremismu na tzv. pravicový a levicový. Toto rozdělení se však často stává terčem kritiky, protože někdy je nemožné přesně vymezit některé extremistické subjekty v rámci tohoto pravicového nebo levicového spektra, pouze podle ideologií a názorů, které tyto subjekty prohlašují. [37]

Přípravné období

- pokud se podaří zjistit, kde se sraz koná, je nutné udělat obhlídku tohoto místa, vyzoomět majitele objektu, kde se sraz koná a upřesnit, kolik lidí se srazu účastní, kdy bude jeho konec,
- uvědomit zástupce příslušného úřadu, že se na jejich území koná extremistický sraz, jednat s nimi a informovat je o připravovaném policejním zákroku proti extremistům,
- pokusit se o kontakt s hlavními organizátory akce, probrat s nimi hrozící bezpečnostní rizika,
- dále je nutné nashromáždit a vyhodnotit všechna bezpečnostní rizika a vypracovat jejich analýzu.

Prováděcí období

- je opět nutné instruovat nasazené policisty o hrozících trestných činech, které se mohou během srazu extremistů objevit, dále seznámit policisty s bezpečnostními riziky a doporučuje se obstarat policistům fotografie hledaných osob (mohou být účastníky srazu),
- sdělit organizátorům srazu, že v případě porušení zákona dojde na policejní zákrok,
- opatřit zvukový záznam a video záznam z celé akce pro případné důkazy, [2]
- pokud v průběhu srazu dojde k porušení zákona, práv nebo svobod (rasové urážky, "hajlování", atd.) je policie povinna okamžitě zasáhnout [39]
- po vstupu policie do objektu je nutné najít a zajistit osoby, které se dopouštěli porušování zákona, pokud se pouští hudba, která je s rasistickým podtextem, je nutné tuto CD také zajistit,
- pokud nebude možné z časových důvodů dokončit ohledání místa činu, je doporučeno objekt konání srazu uzamknout a rozmístit policejní hlídky v jeho okolí. [2]

Období po ukončení policejní akce

- dochází k objektivnímu a důslednému vyhodnocení celé akce a policejního zákroku, také se vyhledávají chyby, které je nutné do příštího nasazení odstranit. [2]

1.4.3 Činnost policie při pořádání technoparty

Hudební styl techno vznikl v USA někdy v osmdesátých letech 20. století, především v nočních klubech Chicaga, Detroitu a New Yorku. Jedná se o hudební styl, který je charakteristický elektronickou hudbou, především tzv. mixováním písní a vytvářením několikahodinových skladeb.

Technoparty v současné době může mít dvě podoby. Prvním typem je technoparty ohlášená. Na této akci se platí vstupné, koná se v uzavřeném prostoru (např. v nějakém klubu) a jako organizátor zde funguje pořadatelská služba.

Druhým typem je technoparty neohlášená, při níž se téměř nedodrží žádná pravidla, koná se pod širým nebem v přírodě a přesné místo konání a čas není dopředu znám. Zveřejňuje se několik hodin před samotnou akcí a vždy jen na chvíli. [2]

Při příjezdu lidí na technoparty jsou zde z počátku i organizátoři, které se ale ne vždy podaří dohledat během samotné akce. Na této akci nejsou dodržovány hygienické ani bezpečnostní zásady a často se zde vyskytují omamné a psychotropní látky. [40]

Přípravné období

- jedním z prvních opatření je rozmístění policistů, kteří slouží u dopravní policie, na důležité silniční uzly, např. za účelem rozsáhlé DBA⁷ - účastníci technoparty jezdí většinou v kolonách, protože neznají přesnou trasu na místo akce,
- dále je vhodné na státních hranicích zvýšit počet policistů ve spolupráci např. s celní správou - kontrola vozidel se zaměřením na jejich technický stav, kontrola přítomnosti omamných a psychotropních látek
- po zjištění, kde se akce koná, začít spolupracovat s příslušným úřadem, na jehož území se akce koná, vyžádat si spolupráci s majiteli vlastních pozemek, na kterém se technoparty uskuteční, s hasiči (případný požár), s poskytovateli zdravotnické záchranné služby (ošetření úrazů), s krajskou hygienickou stanicí (hygienické předpisy), s národní protidrogovou

⁷ Dopravněbezpečnostní akce

centrálou SKPV (užívání omamných a psychotropních látek) a s policisty služby cizinecké policie (kontrola totožnosti zahraničních návštěvníků),

- s dostatečným předstihem zajistit materiální vybavení pro nasazené policisty - mobilní WC, svítilny, náhradní akumulátory do vysílaček (problém při CzechTeku 2005), [2]

Prováděcí období

- stejně jako před konáním shromáždění a extremistického srazu prochází policisté, kteří budou na technoparty nasazeni instruktáží, ve které se seznámí s variantami zákroků, pokud bude docházet k porušování zákona a také s kým budou popřípadě spolupracovat (HZS ČR, ZZS, atd.),
- pokud se spáchání protiprávního jednání dopustí cizinec, řešit tento problém s příslušníky cizinecké policie,
- jakékoli porušení zákona ihned řešit spolu se subjekty, kteří se na místě nachází (HZS ČR, myslivecká stráž, atd.),
- doporučuje se využití vrtulníku - dokumentace, monitorování akce,
- pokud při akci dojde k porušení autorských práv (např. OSA⁸), zajistit potřebné CD nebo audio. [2]

1.4.4 Činnost policie při sportovním utkání

Tato podkapitola se bude věnovat především narušení veřejného pořádku při fotbalovém utkání, jelikož zde zasahuje Policie ČR nejčastěji. Činnost policie při sportovním utkání je nejčastěji používanou typizovanou činností Policie ČR v současné době. Každý týden se můžeme dočíst na internetu nebo slyšet v televizi, že byla policie nasazena při tzv. rizikovém utkání.

⁸ Ochranný svaz autorský

Pojem rizikové utkání bych definoval takto: Utkání, u něhož je vysoká pravděpodobnost, že fanoušci jednoho či obou týmů budou narušovat veřejný pořádek a kde může dojít ke střetům s Policií ČR, popř. mezi fanoušky soupeřících týmů.

Nicméně nasazení Policie ČR není pouze při rizikových utkáních, ale v podstatě při jakémkoliv utkání. Jediný rozdíl je v počtu nasazených policistů, při rizikovém utkání jich bude mnohem více, oproti běžnému utkání, které je bráno jako "nerizikové".

Je nutné zde také zmínit pojem divácké násilí. Tento pojem nemá přesně vymezenou definici, ale je charakteristický určitým znakem, a to je násilné až nebezpečné chování fanoušků, ať už před zápasem při cestě na stadion, během zápasu anebo po jeho skončení. Problém diváckého násilí spadá do gesce Ministerstva vnitra České republiky, sport spadá pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. [41]

Tak jako je Anglie považována za kolébku fotbalu, je také považována za zemi, se kterou je spjata fotbalové násilí. Právě z Anglie pochází nejznámější označení fotbalových fanoušků - hooligan. Další označení je třeba rowdies, které v překladu znamená výtržník. Používá se i označení ultras, tím se označuje nejtvrďší jádro příznivců určitého fotbalového týmu. [42]

Fotbalové fanoušky můžeme rozdělit do tří základních skupin:

- fotbaloví diváci,
- fotbaloví fanoušci,
- fotbaloví chuligáni. [2]

Mezi fotbalové diváky se řadí ti, kteří se přijdou podívat pouze na fotbal, působí objektivně a třeba uznají lepší kvalitu soupeřova týmu. Nemusí chodit pravidelně na zápasy týmu, mohou je sledovat také doma v televizi.

Fotbalovými fanoušky nazýváme příznivce klubu, kteří jsou oblečení do dresů svého týmu, na zápasy nosí šály nebo vlajky. Často pokřikují na rozhodčí, když se jim nelíbí jeho rozhodnutí, popř. urážejí hráče soupeře. Pokud by někdo urážel jejich tým, můžou se uchýlit k násilí.

Poslední skupinou jsou fotbaloví chuligáni. Těm zpravidla nejde moc o utkání nebo o jeho výsledek. Spíše se snaží provokovat fanoušky soupeře a vyvolat nepokoje nebo rovnou rvačku fanoušků. Často na stadion nosí zakázanou pyrotechniku, jako jsou např. římské světlice nebo bengálské ohně. Při nepokojích si pak zahalují tvář šálou, tričkem nebo kuklou, aby nebyli tak snadno identifikovatelní policií. [2]

Činnost Policie ČR při doprovodu fanoušků

Činnost Policie ČR při doprovodu fanoušků začíná už na místech, odkud se fanoušci na cestu vydají. K cestování fanoušci využívají hromadnou dopravu, tedy autobusy nebo vlaky. Pokud je již dopředu jasné, že bude cestovat větší počet fanoušků, České dráhy pro ně vypravují speciální vlak. Doprovod při těchto cestách dělá oddělení doprovodu vlaků.

V případě dopravy pomocí autobusů, probíhá monitorování dopravními hlídkami policie na jednotlivé okraje územních odborů. Pokud se však jedná o velmi rizikové utkání a zúčastní se ho i fanoušci ze zahraničních zemí, probíhá monitorování již od státních hranic až do místa konání zápasu. [2]

Činnost Policie ČR při příjezdu fanoušků

Zde se policie soustředí na místa, kam fanoušci přijedou. Jsou to především nádraží, ať už vlaková nebo autobusová, dále také místa, kam fanoušci přijedou osobními vozidly. Po příjezdu na vlaková nebo autobusová nádraží se většinou vytvoří velká skupina fanoušků, která bude směřovat k fotbalovému stadionu.

Je nutné zajistit dostatek sil a prostředků pořádkové policie, aby nevznikalo narušení veřejného pořádku, z důvodu nevhodného chování fanoušků. Monitorování skupiny jdoucí ke stadionu provádí policisté pořádkových jednotek, policisté služby dopravní policie a často bývá používán také vrtulník. [2]

Pořádková policie na stadionech

Činnost Policie ČR na stadionech se výrazně změnila. Od 1. ledna 2009 přestala Policie ČR zastupovat poradatelskou službu při fotbalových zápasech a za veřejný pořádek v ochozech stadionu je zodpovědná poradatelská služba. V současné době se soustředí především na ochranu veřejného pořádku, bezpečnosti osob a majetku při příchodu a odchodu diváků. [43]

Důležitým dokumentem v této oblasti je Dohoda mezi Českomoravským fotbalovým svazem a Policií České republiky, která byla podepsána 16. února 2009. Podepsání dohody je reakcí na změnu některých zákonů, především pak na zákon o Policii České republiky, který nabyl platnosti 1. ledna 2009.

Jedná se také o reakci na změnu zákona o podpoře sportu, který stanovuje povinnosti provozovatele sportovního zařízení, především sestavit a zveřejnit návštěvní řád stadionu. V návštěvním řádu musí být stanovena pravidla pro vstup na stadion, dále pravidla chování návštěvníků a také pravidla chování osob, které vykonávají poradatelskou službu.

V okamžiku, kdy pořadatelská služba nezvládá zajištění bezpečnosti osob a majetku a svými silami nedokáže zjednat nápravu, je vlastník povinen utkání buď přerušit, anebo ukončit a neprodleně požádat o spolupráci Policii České republiky. Novinkou je zavedení tzv. "spotterů", což jsou specialisté na problematiku diváckého násilí. Ti jsou přítomni přímo na stadionu a pozorují situaci. Pokud by se situace vyvíjela negativně, docházelo k výtržnostem a pořadatelská služba situaci nezvládá, tito spotteři přivolají příslušníky Policie ČR, kteří zasáhnou. [44]

Činnost Policie ČR při odjezdu fanoušků

Při odchodu fanoušků ze stadionu vzniká největší nebezpečí možných střetů s fanoušky druhého týmu. Vychází totiž velká skupina lidí najednou a je obtížné jejich monitorování. Aby se snížilo riziko střetů, využívá se tzv. pozdržení fanoušků - problémoví fanoušci se nechají čekat ve svém sektoru, než odejde většina lidí. Důvodem je znemožnění promíchání se s davem a vyvolání konfliktu s fanoušky druhého týmu. [2]

2 CÍLE PRÁCE

Základním cílem teoretické části diplomové práce je popsat Policii ČR, především pak pořádkové jednotky, které zasahují na místech s hromadným narušením veřejného pořádku. Dále jsou zde popsány další jednotky IZS, které se na těchto místech nacházejí a často s Policií ČR spolupracují. Je zde také popis typizovaných činností.

Hlavním cílem praktické části této práce vytvoření organizačního modelu nasazení sil a prostředků Policie ČR, popř. dalších subjektů, se kterými PČR spolupracuje. Dále je zde porovnání mezi českou legislativou a legislativou další evropské země, kterou je Velká Británie. Praktická část také obsahuje návrh opatření, které by bylo použitelné při narušení veřejného pořádku.

Cíle práce:

- popsat Policii České republiky se zaměřením na pořádkové jednotky,
- vymezit základní pojmy, které se v problematice hromadného narušení veřejného pořádku vyskytují,
- popsat typizované činnosti Policie ČR,
- vytvořit organizační model nasazení sil a prostředků Policie ČR,
- porovnat legislativní rámec České republiky s jinou evropskou zemí, konkrétně Velkou Británií,
- návrh opatření, které by bylo použitelné v problematice hromadného narušení veřejného pořádku.

3 METODIKA

Teoretická část práce je založena zejména na rozboru textu, který se vztahuje k této diplomové práci. Rozbor textu byl proveden v knihách, odborných časopisech a v článcích na internetu. V práci byla také použita metoda komparace, dotazníkové šetření a řízený rozhovor.

3.1 Komparativní metoda

Komparativní nebo také srovnávací metoda, která se využívá v nejrůznějších oblastech. Její základ tvoří porovnání, ať už na základě vstupních dat, analýzy textu nebo výzkumu.

Komparativní metoda v této diplomové práci bude porovnávat rozdílný legislativní rámec v oblasti hromadného narušení veřejného pořádku. Konkrétně se bude jednat o porovnání legislativy v České republice a legislativy Velké Británie.

3.2 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření je jednou z nejběžnějších metod získávání informací. Jde o jakousi formu řízeného rozhovoru, avšak odpovědi se vyžadují písemnou formou, nikoli ústní. Je zapotřebí mít určitý cíl výzkumu této metody a také přesně definovat otázky, aby je dotazovaný mohl snadno pochopit a pravdivě odpovědět. Dotazník by měl být anonymní, aby se dosáhlo pravdivých odpovědí od dotazovaných.

3.3 Řízený rozhovor

Řízený rozhovor je další metodou získávání informací. Na rozdíl od dotazníkového šetření se jedná o rozhovor zpravidla dvou osob, kdy jedna osoba klade otázky a druhá na ně odpovídá a odpovědi si zapisuje. Stejně jako u dotazníku je zde potřeba klást přesné otázky, aby mohl dotazovaný poskytnout co nejpřesnější odpověď.

4 ORGANIZAČNÍ MODEL NAsAZENÍ SIL A PROSTŘEDKŮ POLICIE ČR A DALŠÍCH SLOŽEK

V této kapitole bude popsán organizační model nasazení sil a prostředků policie ČR a dalších složek IZS, který bude vycházet z fiktivní události, mající reálnou předlohu. Jako událost jsem si zvolil fotbalové utkání Sparta Praha - Slavia Praha, (které je vždy označováno jako rizikové), konkrétně pak přesun fanoušků fotbalové Slavie ze Staroměstského náměstí v Praze ulicemi Prahy na fotbalový stadion Sparty Praha.

Nasazení Policie ČR

Na každé utkání, které je označeno jako rizikové (v případě utkání pražských „S“ se jedná o tzv. stupeň A, což znamená vysoce rizikové) je potřeba velké množství sil a prostředků ze strany policie. Konkrétně se jedná o všechny policisty sloužící v SPJ Praha (cca. 480 policistů), dále pak policisté krajské pořádkové jednotky, MOP (cca 40 policistů), OHS Praha (cca 40 policistů), PMJ Praha (cca 30 policistů), policisté z DI (cca 20 policistů), policisté AKT (cca 20-25 policistů), SKPV (cca 20 policistů), Letecká služba PČR, oddělení služební hipologie (cca 6 policistů + 6 koní) a oddělení služební kynologie. Dohromady je připraveno přibližně 650 - 700 policistů. Samozřejmě toto číslo se mění s každou akcí, protože žádná akce není stejná, záleží také na počtu fanoušků. Součinnost poskytuje také Městská policie Praha, Dopravní podnik hlavního města Prahy, popř. Zdravotnická záchranná služba hl. města Prahy.

Situace před pochodem

V případě pochodu fanoušků se vše odvíjí od toho, kdy a kde je naplánován jejich sraz. Již od rána jsou příslušní policisté z MOP, jejichž obvodem průvod půjde, rozmístěni na různých stanovištích a mají za úkol provádět hlídkovou

činnost. Součinnost jim poskytují policisté z OHS a PMJ, kteří většinou provádí hlídkovou činnost ve služebních vozidlech. V dopoledních hodinách se také uskutečňuje brífink Speciální pořádkové jednotky a krajské pořádkové jednotky, kde se především rozdělují úkoly pro velitele jednotlivých oddělení (SPJ Praha disponuje čtyřmi odděleními), tipují se problémové osoby, probírají se možné scénáře, ke kterým by v průběhu průvodu mohlo dojít.

Před samotným srazem fotbalových fanoušků se na Staroměstském náměstí nachází větší množství policistů, především z SPJ, kteří fanoušky doprovází až na stadion. Tito policisté také dohlíží na to, aby nedocházelo k hromadnému narušení veřejného pořádku, kdyby se jakýkoliv fanoušek Sparty pokusil dostat k fanouškům Slavia. Přítomni jsou také policisté DI, příslušného MOP a členové AKT.

Opatření přijímá také Dopravní podnik hl. města Prahy, jelikož zde jezdí množství MHD - tramvaje, autobusy. Pokud je třeba, je nutné zastavit tramvajový provoz v trase průvodu fanoušků a nahradit tyto tramvajové spoje autobusovými.

Pochod fanoušků

Když jsou fanoušci shromážděni na Staroměstském náměstí, začnou se přesunovat po plánované trase až ke stadionu Sparty Praha. Trasa samotného pochodu vypadá takto: Staroměstské náměstí - náměstí Franze Kafky - Kaprova ulice - náměstí Jana Palacha - Mánesův most - ulice Klárov - Chotkova - ulice Badeniho - Pelléova - Na Zátorce - Korunovační - Nad Královskou oborou - U Sparty.

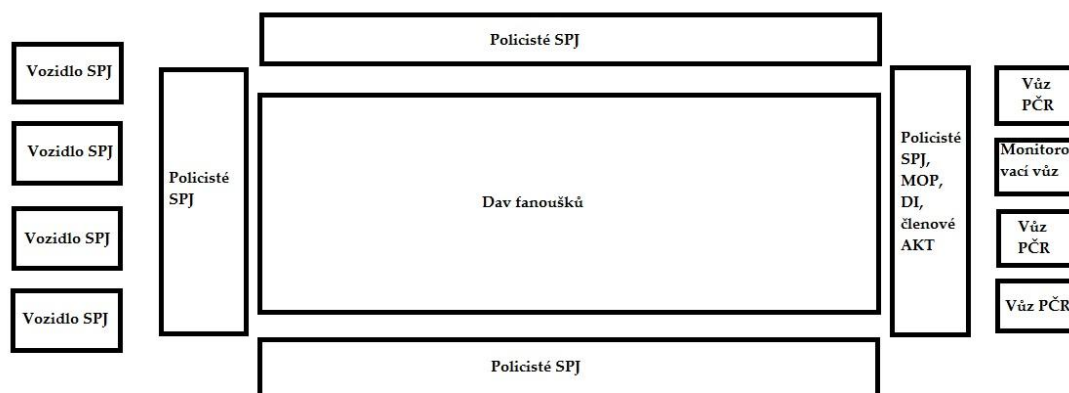
Rozmístění policistů během průvodu se přizpůsobuje podle situace, která může nastat. Při klasickém průběhu opatření jedou vepředu před průvodem policejní vozidla, včetně monitorovacího vozu vybaveného kamerami, a vozu, který je vybaven zesilovačem zvuku a velkou reprobodnou, ze které se ozývá toto

oznámení: „Policie České republiky jménem zákona vyzývá fanoušky k dodržování zákonů České republiky a vyhlášek Magistrátu hlavního města Prahy. Je zakázáno zahalování obličeje v pochodu a platí přísný zákaz používání pyrotechniky, na území hlavního města Prahy. Jste povinni řídit se pokyny policistů, v případě neuposlechnutí výzev se vystavujete zákroku Policie České republiky s použitím donucovacích prostředků a dalšího postihu v rámci zákonných norem.“ Za služebními vozy jdou policisté SPJ, MOP, DI a členové AKT. Přítomni jsou také strážníci Městské policie hl. města Prahy, kteří mají oprávnění také zastavovat v křižovatkách vozidla pro umožnění bezpečného průchodu fanoušků. Za nimi jde samotný průvod fanoušků, který je lemován po obou stranách dalšími policisty z SPJ, včetně psovodů. Průvod fanoušků uzavírají další členové SPJ, za nimi jedou další služební vozidla policie - jedná se o automobily, které používá SPJ pro přepravu policistů, a také tzv. Antony - vozidla, kde jsou umístěny zajištěné osoby. Policisté DI mají za úkol kontrolovat křižovatky, kde zastavují vozidla, aby mohl průvod fanoušků plynule projít. Jsou také oprávněni do křižovatky vjet služebním vozidlem a zahradit jím cestu, opět pro zajištění plynulého průchodu fanoušků.

Mezi fanoušky operují také policisté SKPV, ovšem v civilu. Mají za úkol tipovat osoby, které by mohli svým chováním narušovat veřejný pořádek (zahalování obličeje, používání pyrotechniky atd.). Jakmile by někoho takového zjistili, spojí se s monitorovacím vozidlem, které jede před průvodem. Policisté, kteří sedí uvnitř, si osobu vyhledají pomocí kamer, pořídí fotografii a pošlou ji přes mobilní aplikaci WhatsApp konkrétnímu veliteli družstva SPJ a ti ho poté zajistí.

Takto prochází průvod fanoušků po nahlášené trase až ke stadionu Sparty, kde jsou připraveni další policisté z MOP a především další družstva SPJ a policisté oddělení služební hipologie a kynologie. Pokud by během průvodu došlo k jakémukoliv zranění, ať už na straně fanoušků nebo policistů, je připravena

Záchranná služba hl. města Prahy, která poskytne první pomoc a zajistí transport zraněné osoby do zdravotnického zařízení.

Obrázek 3 Schéma pochodu fanoušků - pochod jde směrem doprava

Zdroj: vlastní

4.1 Řízený rozhovor

Řízený rozhovor byl proveden s bývalým a současným příslušníkem Policie České republiky, první z nich sloužil v nestálé pořádkové jednotce, druhý slouží v SPJ Praha. Důvodem oslovení těchto policistů z pořádkových jednotek byl fakt, že jsem chtěl znát názor někoho, kdo stál při hromadném narušení veřejného pořádku proti davu lidí a zakročoval pod jednotným velením.

První mnou oslovený bývalý policista je por. M. N⁹., který v současné době slouží u Městské policie v jednom severočeském městečku.

⁹ Jméno není uvedeno z důvodu ochrany identity.

1) U jakých jednotek nebo útvarů PČR jste sloužil??

M. N.: Nejprve jsem sloužil na oddělení hlídkové služby, poté jsem byl na obvodním oddělení policie a nakonec jsem sloužil u SKPV.

2) Jak dlouho jste sloužil u PČR??

M. N.: Dohromady to bylo 12,5 roku, z toho 4 roky na hlídkové službě, rok na obvodním oddělení a zbylých 7,5 roku na SKPV.

3) Jaká byla Vaše úloha a zařazení u pořádkové jednotky??

M. N.: Byl jsem vždy jen člen družstva.

4) Jaké vybavení jste nejčastěji používali při zákrocích pod jednotným velením??

M. N.: Používali jsme samozřejmě automobily, dále vodní stříkač, když byl nějaký větší zásah třeba v Praze, kam nás přepravili tak i vrtulník, dále samozřejmě zásahové výbušky, monitorovací auta a třeba i protiúderový štít, ale ten nebyl jako ten dnešní, byl zřejmě z tvrzeného plexiskla, byl rovný, nikoliv pětkrát lomený jako jsou štíty dnes.

5) Co vše jste na sobě nosil za vybavení??

M. N.: Každý policista nosil nehořlavou dvojdílnou kombinézu (kalhoty a bunda zvlášť), kuklu, přilbu, protiúderový komplet, stehenní pouzdro s výbavou, ochranné rukavice, opasek se služební zbraní a pouzdry. Měli jsme i obušek, říkávalo se mu tzv. "federál", později jsme používali tonfy, teleskopické obušky se vůbec nepoužívaly. Taktickou vestu jsme také neměli, měl ji jen velitel družstva, někteří policisté měli osobní hasicí přístroje a zásahové rozbušky, ať už to byly pouze ochromující anebo i obsahující slzný plyn.

6) Jak se podle Vás změnila úloha pořádkových jednotek od doby, co již nesloužíte??

M. N.: V současnosti slouží v pořádkových jednotkách jen kluci, co nic jiného nedělají, např. SPJ - trénují svojí činnost několikrát do měsíce a jsou více profesionální. Dříve bývalo cvičení pouze jednou do měsíce. Dnes také mají lepší materiální vybavení, než jsme měli my.

7) U jakých situací s hromadným narušením veřejného pořádku jste zasahoval??

M. N.: Buď to bylo sportovní utkání, nejčastěji fotbal, anebo to byly demonstrace. Účastnil jsem se také několika pátracích akcí po pohřešovaných osobách, ale to samozřejmě není narušení veřejného pořádku.

8) S jakou další složkou IZS jste nejčastěji spolupracovali??

M. N.: Nejčastěji to byl Hasičský záchranný sbor ČR např. při fotbale a také se zdravotnickou záchrannou službou. U fotbalu také velitel pořádkové jednotky spolupracoval s pořadatelem, pokud bylo jasné, že pořadatel činnost nezvládá, byli jsme připraveni zakročit.

9) Který zásah byl pro Vás nejtěžší při službě u pořádkové policie??

M. N.: To je těžké, každý zásah má svá specifika, nedá se říct, který byl zrovna ten nejtěžší.

10) Jaká byla nejčastější taktika proti nepokojnému davu??

M. N.: Nejčastěji jsme se snažili rozdělit dva tábory od sebe a pak je z toho místa vytlačit, aby se již k sobě nedostali. Dále probíhala eliminace nejagresivnějšího jedince, zajištění nejaktivnějších jedinců. Když jsme stáli proti davu, tak byl za

námi tzv. vláček, který tvořili členové zásahové jednotky. Ti měli právě za úkol to vytažení neaktivnějších jedinců a jejich zajištění. Byli to většinou jedinci, kteří nám kopali do štítů, házeli petardy, kameny nebo nás různě slovně provokovali. Byli samozřejmě vyzváni, aby zanechali protiprávního jednání, pokud tak neučinili, zakročili jsme.

11) Jaký je Váš názor na tzv. "kettling"??

M. N.: Je to nesmysl a podle mě nezákonné. Když šel dav lidí, tak jsme je nanejvýš nepouštěli do určitých ulic, nicméně pořád byla cesta, kudy ten dav mohl odejít, ne jako v případě kettlingu. Toto bych asi udělal pouze v případě menší skupiny, kde by byli ti nejtvrďší rowdies, ale myslím si, že v našich podmínkách je to neuskutečnitelné. Jistě by to vedlo dalšímu narušování veřejného pořádku a je nesmysl někde nechat stát padesát lidí 2 hodiny kvůli např. 5 jedincům, kteří budou vytrvale vykřikovat různá hesla nebo urážky. To nemluvím o tom, kdyby tam byli třeba rodiny s dětmi.

12) Má podle Vás česká policie stejný respekt jako třeba policie v SRN??

M. N.: Ne.

13) Jaký máte názor na divácké násilí na stadionech??

M. N.: Je to jednoduché, zakázat jim vstup na stadion a v době zápasu týmu se hlásit na služebně policie, aby se předešlo výtržnostem. V Anglii mají na fotbale jednoho pořadatele na přibližně 20 metrů a narušování pořádku se neděje, fanoušci totiž vědí, že už by se na stadion nepodívali. Celý problém začíná u pořadatelů a končí u zákonů.

14) Je podle Vás dobré řešení, že policie již není přítomna přímo na stadionu, ale jen vedle něj??

M. N.: Ano, pořadatel by si měl uhlídat fanoušky a provést zákrok první. Stačí se jen podívat, co vše se pronese na stadiony - klacky, dýmavnice, světlice, to vše je povinností pořadatelů zajistit, aby se nic podobného na stadion nedostalo. Samozřejmě pokud nebudou pořadatelé zásah zvládat, tak by měla zakročit policie. A po celé akci bych zaslal pořadatelům účet za zásah policie k uhrazení.

Druhým respondentem, se kterým jsem dělal rozhovor, je kpt. Bc. M. Š., který slouží přímo v SPJ Praha.

1) U jakých jednotek nebo útvarů PČR jste sloužil??

M. Š. : Začínal jsem na oddělení hlídkové služby Praha II., poté jsem sloužil na obvodním oddělení policie Brno-venkov a nakonec u SPJ Praha.

2) Jak dlouho soužíte u PČR??

M. Š. : V červnu letošního roku tomu bude už 18 let.

3) Jaká je Vaše úloha a zařazení u pořádkové jednotky??

M. Š. : V současné době působím jako instruktor služební přípravy pro členy SPJ Praha.

4) Jaké vybavení nejčastěji používáte při zákrocích pod jednotným velením??

M. Š. : Byly to různé ochranné pomůcky, dále pak velkokapacitní slzotvorné prostředky, vrhače H&K 69, Pepper ball, taser, zásahové výbušky P-1 a P-2 a vodní stříkače. Často nám byla poskytována součinnost od oddělení služební hipologie

a kynologie, když bylo nejhůř, tak jsme používali i OTčka BRD. Hojně jsou také využívány městské kamerové a dohlížecí systémy, letecká služba policie na monitorování ze vzduchu nebo také monitorovací vozy, které disponují větším množstvím kamer. Používá se také mobilní aplikace WhatsApp, kterou disponuje velitel každého družstva, a podle které se dají rychle posílat fotografie problémových osob.

5) Co všechno na sobě nejčastěji nosíte za vybavení??

M. Š. : Základem je protiúderový komplet (ochrana trupu a zad, paží, holenní chrániče, protiúderové rukavice a protiúderová přilba), dále pak speciální Goretexová obuv, nehořlavá kombinéza, taktická vesta a pokud bylo zapotřebí tak i camelbag s vodou.

6) Jak se podle Vás změnila úloha pořádkových jednotek od jejich vzniku až do současné doby??

M. Š. : Myslím si, že nastala zásadní změna v profesionalitě a v odbornosti SPJ a to jak po stránce vybavenosti, tak po stránce činností. Začal se více využívat kamerový systém, což pomáhá k identifikaci problémových osob v davu. Co se týče činností, tak už to není jen o nasazení při zajišťování ochrany veřejného pořádku při hromadných akcích, ale i třeba zatýkání zvláště nebezpečných pachatelů, činnosti v koordinaci s dalšími útvary PČR - SKPV, střežení objektů - např. Vrbětice nebo ochrana státní hranice v případě migrační krize.

7) U jakých situací s hromadným narušením veřejného pořádku jste zasahoval??

M. Š. : Nejčastěji problémová fotbalová utkání a to jak na klubové úrovni - zápasy ČMFS, tak i na mezinárodní úrovni. Dále také na demonstracích v Českých Budějovicích, Šluknovském výběžku nebo Duchcově.

8) S jakou další složkou IZS nejčastěji spolupracujete??

M. Š. : Nejčastěji to byl HZS ČR při fotbalových utkáních nebo při pátracích akcích a samozřejmě také se ZZS, kdy jsou přítomni na fotbalových utkáních.

9) Který zásah byl pro Vás nejtěžší při službě u pořádkové policie??

M. Š. : Bylo jich více, ale asi fotbalová utkání mezi Polskem a Českou republikou, Německem a Českou republikou. Hodně těžké to také bylo, když přijeli fanoušci Dynama Záhřeb, Červené Zvezdy Bělehrad nebo CSKA Moskva.

10) Jaká byla nejčastější taktika proti nepokojnému davu??

M. Š. : Především vyčkávat. Ovšem pokud došlo k narušení veřejného pořádku (např. použitím pyrotechniky), byly osoby v davu prostřednictvím megafonu vyzvány, aby zanechali protiprávního jednání. Pokud tak neučinili, zakročili jsme proti nim.

11) Jaký je Váš názor na tzv. "kettling"??

M. Š. : Je to hlavně problém na psychiku policistů. Zavřít někde 200 lidí a nikoho nepouštět, max. třeba na záchod, to je hodně velký nápor na psychiku. Navíc postupně graduje chování lidí, kteří často neudrží nervy a zaútočí na policisty.

12) Má podle Vás česká policie stejný respekt jako třeba policie v SRN??

M. Š. : Respekt vypadá jen na oko, myslím si, že je na stejné úrovni. Lidé žijící v Německu také třeba napadají tamní policisty při hromadných akcích, stejně tak jako u nás. Naproti tomu třeba turista nebo osoba z jiné země může mít před dotýcnými policisty větší respekt, než občan té země.

13) Jaký máte názor na divácké násilí na stadionech??

M. Š. : V tomto případě si myslím, že inteligence národa se posuzuje podle diváckého násilí na masových sportech. Bývají to většinou lidé, kteří nikam nepatří, proto fandí - bez činností, nemají žádné koníčky a tak jezdí řídit.

14) Je podle Vás dobré řešení, že policie již není přítomna přímo na stadionu, ale jen vedle něj??

M. Š. : Samozřejmě je to dobře, stejně to ale funguje dál, že policie hlídkuje v okolí stadionu. Nejdřív problém řeší pořadatelská služba, a když je nějaký problém, tak nastupuje policie, ale principiálně je to úplně stejné, jak se říká, pískne se a jede se.

15) Jaký je Váš názor na prodej vstupenek na občanský průkaz, přineslo by to změnu??

M. Š. : Samozřejmě že by to pomohlo, celoplošně by to bylo ideální. Pokud chce fanoušek jít na zápas, šel by rovnou do databáze, kde by měl svojí fotku a nacionále pro lepší dohledání. Vnímavost zákona by tím pádem byla lepší, když by člověk byl rovnou ztotožněn.

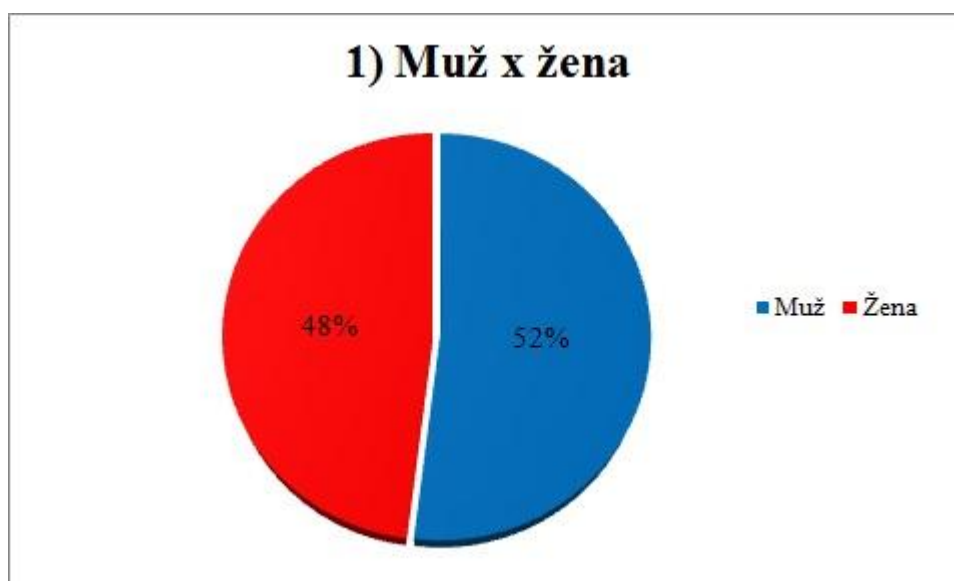
16) Pomohlo by podle Vás zpřísnění trestů pro ty fanoušky, kteří na stadionu tropí výtržnosti??

M. Š. : Samozřejmě by to pomohlo, byla by tím pádem lepší vymahatelnost zákona. Rizikovní lidé jsou podchycení, to jsou to strůjci problémů.

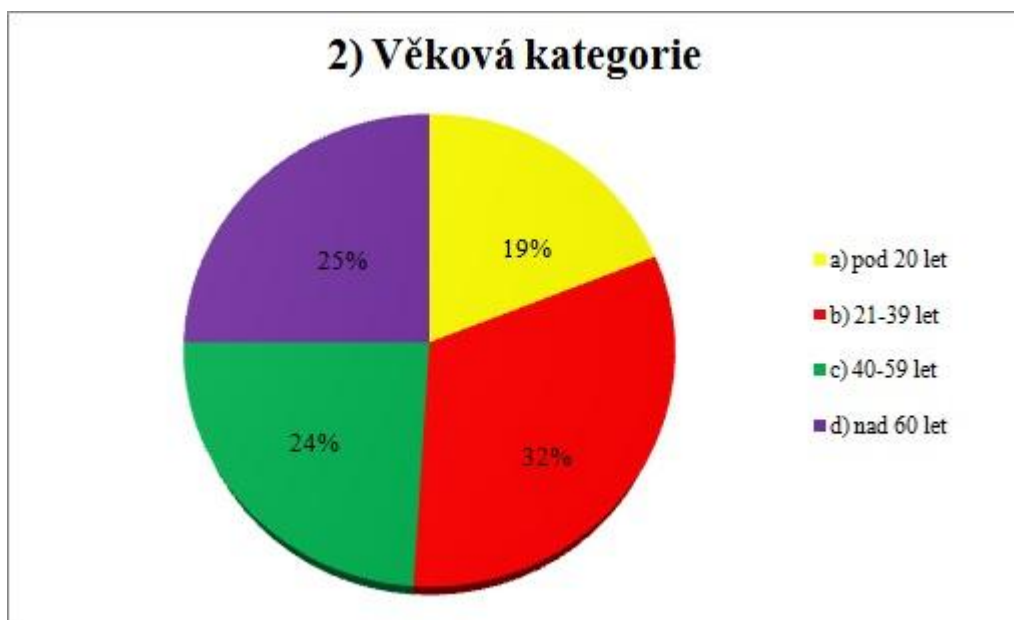
4.2 Dotazníkové šetření

Další metodou, kterou jsem využil při sběru dat a informací, bylo dotazníkové šetření. Dotazník byl, oproti řízenému rozhovoru, zaměřen na civilní obyvatelstvo. Cílem bylo zjistit, jaký mají obyvatelé České republiky názor na hromadné narušení veřejného pořádku a zda se někdy takových událostí sami zúčastnili. Celkový počet dotázaných je 100 respondentů, kteří jsou různých věkových kategorií, což je pro dotazník výhodné.

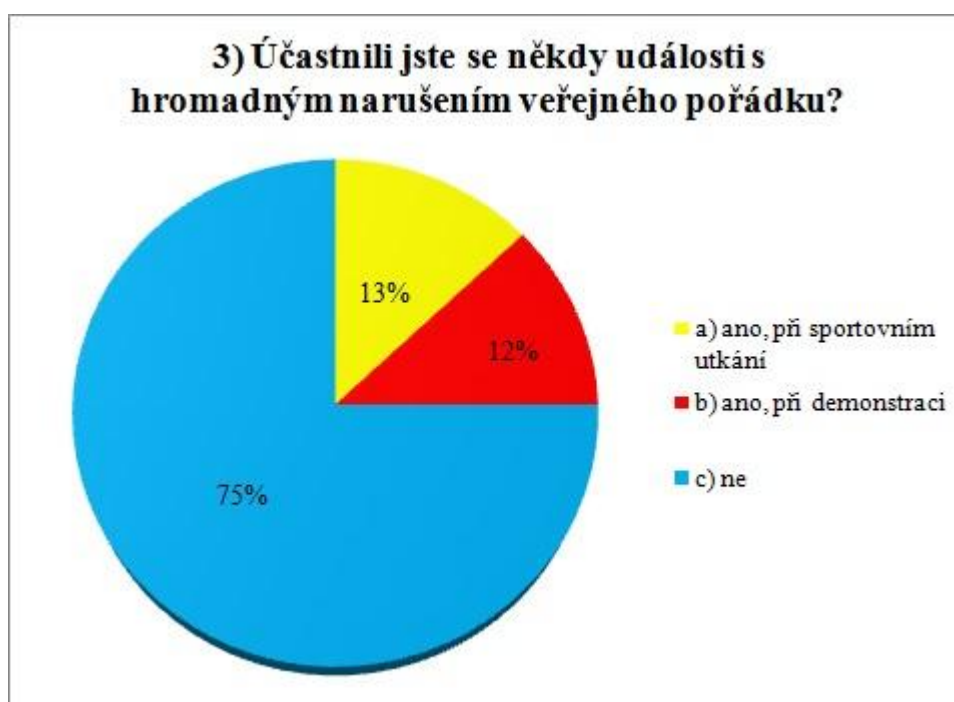
Na následujících stránkách budou jednotlivé otázky dotazníku, včetně grafů a procentuálních výsledků. Samotné vyhodnocení jednotlivých otázek dotazníku bude v kapitole 6.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření.

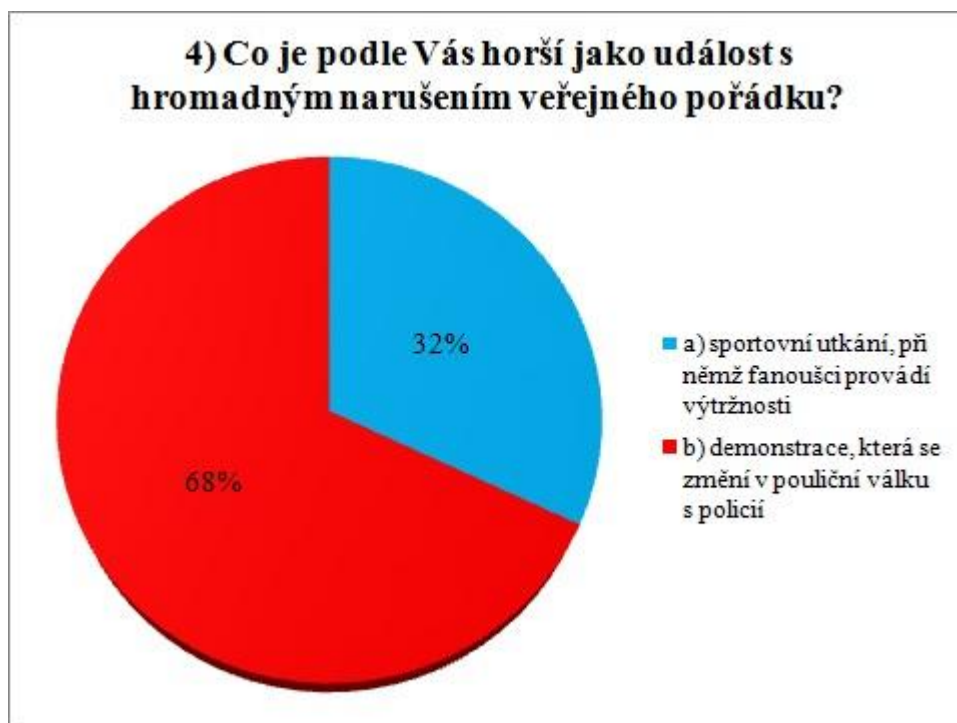
Graf 1 Otázka č. 1: Muž x žena

Graf 2 Otázka č. 2: Věková kategorie

Graf 3 Otázka č. 3: Účastnili jste se někdy události s hromadným narušením veřejného pořádku?

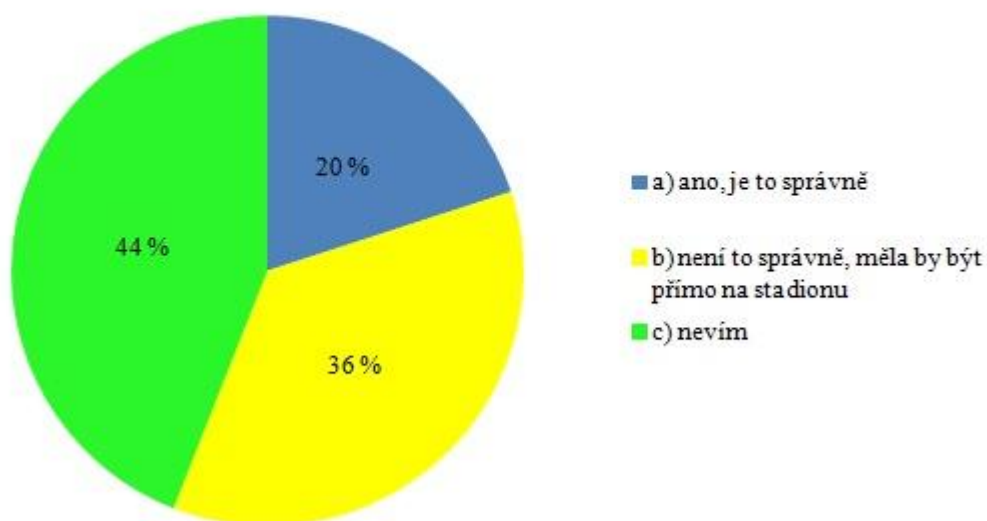

Graf 4 Otázka č. 4: Co je podle Vás horší jako událost s hromadným narušením veřejného pořádku?

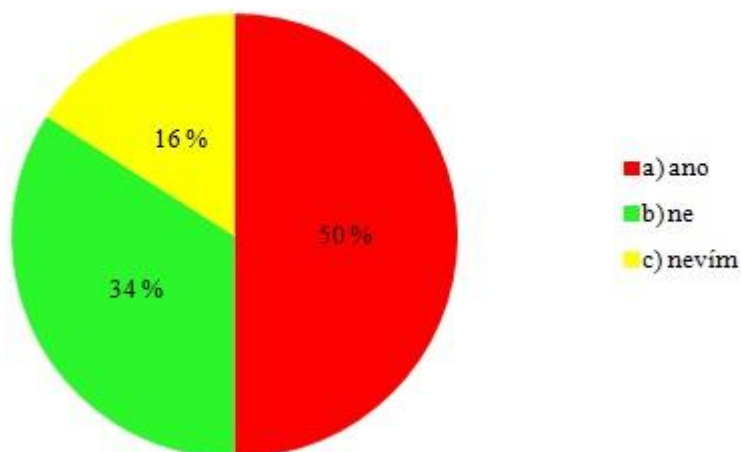
Graf 5 Myslíte si, že prodej vstupenek na občanský průkaz by pomohl ke zmírnění nepokojů při sportovních utkání?

6) Je podle Vás správné, že PČR již není přítomna přímo na stadionech, ale pouze vedle stadionu a dorazí až když pořadatelská služba situaci nezvládá?

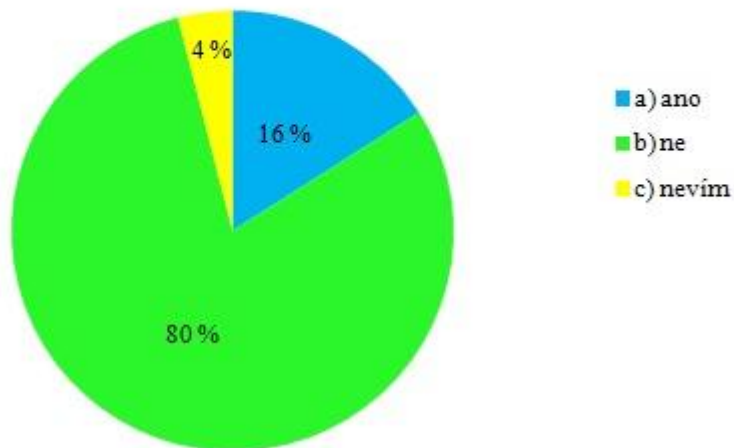
Graf 6 Otázka č. 6: Je podle Vás správné, že PČR již není přítomna přímo na stadionu, ale pouze vedle stadionu a dorazí teprve, když pořadatelská služba situaci nezvládá?

7) Uvítali byste zlepšení kontrol při vstupu na stadion, aby nedocházelo k pronášení různých předmětů, např. pyrotechniky?

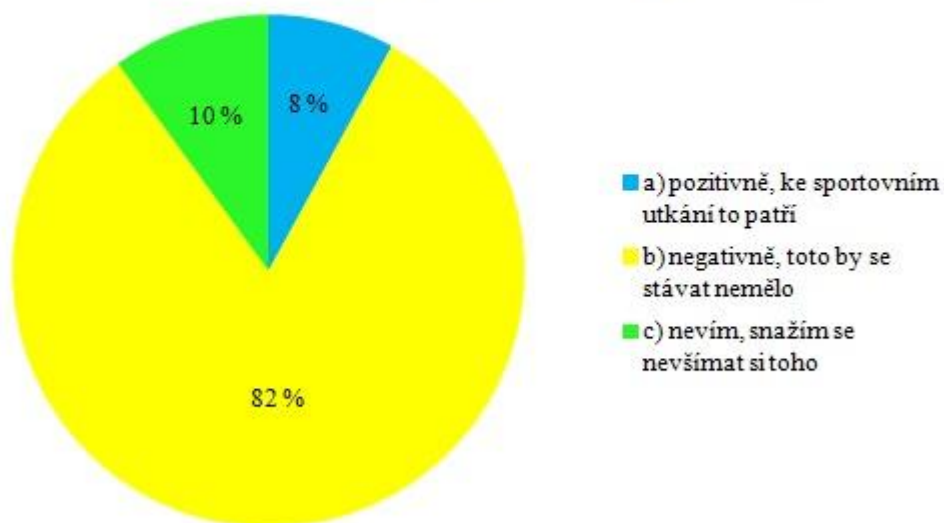
Graf 7 Otázka č. 7: Uvítali byste zlepšení kontrol při vstupu na stadion, aby nedocházelo k pronášení různých předmětů, např. pyrotechniky?

8) Vzali byste na sportovní utkání své děti, pokud byste věděli, že se jedná o tzv. rizikový zápas? (zápas, při kterém hrozí výtržnosti ze strany fanoušků jednoho z týmů)

Graf 8 Otázka č. 8: Vzali byste na sportovní utkání své děti, pokud byste věděli, že se jedná o tzv. rizikový zápas? (zápas, při kterém hrozí výtržnosti ze strany fanoušků jednoho z týmů)

9) Jak vnímáte fanoušky, kteří tropí výtržnosti v ochozech stadionu, popř. cestou na něj v ulicích?

Graf 9 Otázka č. 9: Jak vnímáte fanoušky, kteří tropí výtržnosti v ochozech stadionu, popř. cestou na něj v ulicích?

Graf 10 Otázka č. 10: Uvítali byste zpřísnění trestů pro ty fanoušky, kteří se dopustí výtržností na sportovním utkání?

4.3 Komparační metoda

Pro komparační metodu jsem si zvolil porovnání České republiky a Velké Británie v problematice diváckého násilí. Zvolení Velká Británie bylo záměrné, protože má nejlépe ze všech zemí Evropské unie zpracovanou legislativu v oblasti násilí při sportovních utkáních. V této kapitole bude popsána legislativa Velké Británie, vyhodnocení komparační metody je uvedeno v kapitole 9.4 Vyhodnocení komparační metody.

Problematika násilí na fotbalových stadionech se dělí do čtyř skupin:

- úprava fotbalových utkání,
- úprava veřejného pořádku v souvislosti s utkáním,
- úprava konzumace alkoholu v souvislosti s utkáním,
- úprava prodeje vstupenek. [2]

Je nutné také definovat jeden důležitý pojem, a to je tzv. "kettling". Je to technika boje proti davu ve Velké Británii, kterou uplatňuje tamní policie. Jedná se o zavření demonstrantů do koridoru, který policie vytvoří. Tito demonstranti nemají kam ustoupit, policie je obklíčí ze všech stran a drží třeba i několik hodin na jednom místě, bez jídla, bez vody, bez možnosti si dojít na toaletu. Až po čase je policisté začnou propouštět vytvořenou uličkou pryč.

Úprava fotbalových utkání

Pod tuto kategorii se řadí různé právní předpisy, jsou jimi např. zákon o fotbalových divácích, zákon o fotbalové trestné činnosti, dále zákon o fotbalové trestné činnosti a výtržnostech a zákon o fotbalových výtržnostech.

Zákon o fotbalových divácích především upravuje práva a povinnosti diváků, zřízení Národního fotbalového licenčního úřadu, definuje trestné činy, které souvisí s fotbalem, dále upravuje možnost vydávání divákům zákazy vstupů na stadiony anebo povinné hlášení diváka na příslušné policejní stanici během zápasu. [45]

Pokud byla osoba odsouzena za trestný čin, který souvisí s fotbalem, může jí být udělen zákaz vstupu na stadion. Někteří diváci se také během zápasu musí hlásit na příslušné policejní stanici a popř. pokud se jedná o utkání mimo Anglii odevzdat cestovní pas. Jestliže osoba tato nařízení poruší, může být zatčena bez příslušného zatykače policií. [45]

Úprava veřejného pořádku v souvislosti s utkáním

Zde se jedná především o zákon o veřejném pořádku, ve kterém je definován trest zákazu vstupu na stadiony, který může vydat příslušný soud. Jako druhý je zde uveden trestní zákon, který přesně vymezuje některé důležité pojmy pro účely fotbalové legislativy. [46], [47]

Úprava konzumace alkoholu v souvislosti s utkáním

Zákon o sportovním utkání ukládá zákaz požívání nebo držení alkoholických nápojů v hromadné dopravě, která slouží k dopravě ke stadionu. Porušení zákona se dopustí i ten, kdo by chtěl jít na stadion opilý, nebo se snažil vnést alkoholické nápoje na stadion. Dovolena není ani konzumace alkoholu během zápasu, policie má právo u podezřelého diváka provést prohlídku a popř. ho i zadržet. Zákaz se vztahuje také na pyrotechniku, jako jsou světlice nebo dýmovnice. [48]

Úprava prodeje vstupenek

Zde je nejdůležitější Zákon o trestní justici a veřejném pořádku. Ten zakazuje jakékoliv neautorizované prodeje vstupenek, jejich nabízení nebo vystavování k prodeji na místech, kam má veřejnost běžně přístup. V případě, že toto někdo udělá, dopouští se trestného činu. [49]

5 VÝSLEDKY

V této kapitole bude popsán návrh opatření, které by bylo možné využít při hromadném narušení veřejného pořádku. Budou zde také popsány výsledky jednotlivých metod zkoumání. Jsou to tedy výsledky dotazníkového šetření, řízeného rozhovoru a metody komparace.

5.1 Návrh opatření

Vymyslet opatření, které by bylo efektivní při hromadném narušení veřejného pořádku, je velmi obtížné. Především proto, že tato opatření musí být v mezích zákona a neporušovat základní lidská práva. Navzdory těmto faktům, bych navrhl toto opatření:

Vstupenky na občanský průkaz

To je téma, které je dost často probíráno v souvislosti s hromadným narušením veřejného pořádku na sportovních utkáních, převážně pak na fotbalech. Často se totiž stává, že fanoušci jednoho či druhého týmu nejsou spokojeni s utkáním a začnou používat pyrotechniku, ačkoliv je zakázána.

Fanoušci také vytrhávají plastové sedačky a hází je na hrací plochu, v horším případě po fanoušcích druhého klubu a ti oplácí stejným způsobem. Jejich následná identifikace není zrovna jednoduchá, jelikož si zahalují tvář tričkem, šálou nebo jiným kusem oděvu, ačkoliv se v dnešní době již na mnohých stadionech nachází kamerový systém s možností nahrávání.

Návrh, který bych zavedl, se proto týká prodeje vstupenek. V současné fotbalové lize již sice byly vstupenky na občanský průkaz zavedeny, ale tato volba byla zcela dobrovolná ze strany některých ligových klubů a vztahovala se pouze na zápasy, které byly vyhodnoceny jako rizikové. Můj návrh by se vztahoval na

všechny vstupenky bez ohledu na to, zda se jedná o rizikový zápas, či nikoliv a bylo by to plošně zavedeno pro všechny kluby v naší nejvyšší fotbalové lize.

Každá vstupenka by byla opatřena speciálním kódem a při prodeji by každý musel předložit občanský průkaz. K občanskému průkazu by se připojil kód ze vstupenky.

V momentě, kdy dojde k nepokojům na tribunách nebo použití zakázané pyrotechniky, Policie ČR provede zákrok proti fanouškům. Pokud některého z nich zajistí za použití služebních pout, bude tento fanoušek vyzván, aby předložil svoji vstupenku. U té se prověří speciální kód, který by měla, spojí se s dotyčným občanským průkazem a bude jasné, o koho se jedná. Dotyčnému by pak byl zakázán vstup na stadion a bylo by mu znemožněno zakoupit si vstupenku, jelikož by opět musel předložit občanský průkaz.

5.2 Vyhodnocení řízeného rozhovoru

Jak již bylo psáno v kapitole "5.2 Řízený rozhovor", oslovení bývalého policisty a současného policisty z pořádkových jednotek bylo záměrné, zajímalo mne:

- jejich zkušenosti s hromadným narušením veřejného pořádku,
- jaké mají zkušenosti se zákrokem pod jednotným velením,
- jaká byla taktika zákroku.

Vyhodnocení prvního rozhovoru

Když se podíváme na vybavení pořádkových policistů, tak od doby, kdy sloužil policista, se kterým jsem dělal rozhovor, se vybavení hodně změnilo, především k lepšímu. Již se nepoužívají (nebo jen zřídka) dvojdílné kombinézy (kalhoty a blůza), ale jedná se o jednodílnou kombinézu, která může být vyrobena

i z rip-stop materiálu (čtverečková látka, která je lehčí než klasická látka a při roztržení se dál netřepí ani nepáře, navíc v takové kombinéze není takové horko jako v kombinéze z klasické látky).

Změnou také prošel protiúderový štít, který již není klasicky rovný z tvrzeného plexiskla, jak mi policista řekl. Nyní je z balistického karbonátu a tzv. pětinasobně lomen pro lepší tlumení nárazů (viz kapitola 1.4 Výstroj a výzbroj pořádkových jednotek policie ČR).

Policista mi také řekl, že za jeho služby u pořádkové policie měl taktickou vestu jen velitel družstva, i to se změnilo, dnes má prakticky každý policista svou taktickou vestu. Také se již nepoužívá ten tzv. „federál“ obušek, zřídka kdy se používá tonfa, ale většinou se používá kalený teleskopický obušek.

Další změnou také prošly samotné pořádkové jednotky, jelikož dříve byly pouze nestále pořádkové jednotky, ve kterých sloužili většinou policisté z obvodních oddělení. Dnes má Policie ČR čtyři Speciální pořádkové jednotky, které jsou trénovány a připravovány právě na situace s hromadným narušením veřejného pořádku.

Vyhodnocení druhého rozhovoru

Druhý rozhovor, který mi poskytl kpt. Bc. M. Š., byl oproti prvnímu rozdílný v tom, že tento policista slouží přímo ve Speciální pořádkové jednotce Praha, která je v současné době patrně nejlepší ze všech čtyř SPJ, které v České republice jsou. Z rozhovoru jsem se dozvěděl mnoho zajímavých věcí, především o nových způsobech identifikace problémových lidí v davu. K tomu slouží jak městský kamerový a dohlížecí systém, tak speciální monitorovací vozidlo, kterým je Policie ČR vybavena a v neposlední řadě, kamerové systémy na sportovních stadionech. Zajímavostí je také využívání mobilní aplikace WhatsApp. Ta pomáhá v identifikaci problémových osob v davu a zlepšuje možnost jejich následného

zajištění, protože příslušný velitel družstva se podívá na mobil, hned fotku vidí a může členům družstva dát pokyn k zajištění osoby. Dozvěděl jsem se také, že úloha SPJ se za mnoho let výrazně změnila. Dříve byli členové SPJ nasazováni převážně při hromadném narušení veřejného pořádku, jako jsou sportovní utkání, nebo demonstrace. Dnes se nasazují při pátracích akcích, při střežení objektů (např. výbuch munice ve skladu Vrbětice) nebo při pomoci SKPV se zatýkáním nebezpečných pachatelů. Při mojí otázce, zda by bylo přínosem zavedení vstupenek na občanský průkaz, pan kapitán odpověděl jasně, že pomohlo a vyslovil se také pro zpřísnění trestů pro agresivní fanoušky.

Obrázek 4 Speciální monitorovací vozidlo Policie ČR

Zdroj: [50]

Tabulka 1 Změny u pořádkových jednotek vyplývající z prvního rozhovoru

Zdroj: vlastní

Změny u pořádkových jednotek policie vyplývající z rozhovoru		
Položka	Dříve	Nyní
Kombinéza	Dvojdílný komplet - kalhoty a bunda	Jednodílný komplet, lepší materiál
Protiúderový štít	Rovné tvrzené plexisklo	Balistický karbonát pětinasobně lomený
Taktická vesta	Pouze velitel družstva	Každý policista
Obušek	Obušek tzv. „federál“, tonfa	Kalený teleskopický obušek
Pořádkové jednotky	Nebyly SPJ, pouze policisté obvodních oddělení	V současnosti 4 SPJ = cca 900 policistů

5.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Při sestavování otázek pro dotazníkové šetření jsem chtěl dosáhnout toho, aby mi lidé řekli svůj názor na problematiku hromadného narušení veřejného pořádku. Dotazník má celkem 10 otázek, u kterých si lidé mohli vybrat nejméně ze

tří odpovědí takovou, která nejlépe vystihuje jejich názor na danou otázku. Dohromady dotazník vyplnilo 52 mužů a 48 žen, ačkoliv původní záměr byl 50:50.

Druhou otázkou byli lidé dotazováni na jejich věk, zde tvořil největší skupinu věk mezi 21-39 lety, dále věk nad 60 let a třetí byl věk 40-59 let. U třetí otázky měli lidé odpovědět, zda se již někdy zúčastnili událostí s hromadným narušením veřejného pořádku, zde 75 z nich odpovědělo, že ne, což je odpověď, kterou jsem očekával, pouze 25 lidí se některé události zúčastnilo.

Čtvrtou otázkou jsem se ptal dotazovaných, jakou událostí považují z hlediska narušení veřejného pořádku za horší, jestli sportovní utkání, při němž tropí fanoušci výtržnosti nebo demonstraci, která se změnila v pouliční válku s policií. Zde byla většina pro demonstraci. Pátá otázka byla směřována k názoru lidí na prodej vstupenek na občanský průkaz (což je i moje nové navrhované opatření). Dohromady 74 lidí odpovědělo ano nebo spíše ano, čímž de facto podporují můj názor se zavedením prodeje vstupenek na občanský průkaz.

U šesté otázky jsem chtěl znát názor dotazovaných na změnu, kterou přinesla Dohoda mezi PČR a FAČR - nepřítomnost Policie ČR na stadionu a její zapojení se, když pořadatelská služba situaci nezvládá. Zde mi 44 lidí odpovědělo, že neví, jestli je to správně, dále 36 lidí, že to správně není, že by PČR měla být přímo na stadionu.

Na otázku číslo 7, která se týká názoru na zlepšení kontrol při vstupu na stadion, se 50 lidí vyslovalo pro souhlas, 34 lidí pro nesouhlas a 16 lidí na otázku odpovědělo nevím. Zde jsem překvapen, že "pouze" 50 lidí se vyslovalo pro souhlas, jelikož často slyším a čtu na internetu, jak často lidem vadí používání pyrotechniky na stadionech a jejich názor, že toto na stadion a do sportu prostě nepatří.

Osmá otázka tak trochu vychází z otázky 7, ptal jsem se respondentů, zda by vzali své děti na sportovní utkání, pokud by věděli, že se jedná o rizikový zápas. Zde jsem předpokládal, že většina bude odpovídat ne a měl jsem pravdu. Pouze 16 lidí odpovědělo ano, 80 lidí, že ne a 4 že neví. I toto je příkladem pro mnou navrhované opatření prodeje vstupenek na občanský průkaz - problémoví lidé tropící výtržnosti by byli podchyceni (alespoň z většiny) a lidé by se už tolik nebáli chodit na sportovní utkání se svými dětmi.

Další otázka, v pořadí již devátá, je zaměřena na názor lidí na fanoušky, kteří tropí výtržnosti v ochozech. Zde mě rovněž odpovědi nepřekvapily, 82 lidí odpovědělo, že fanoušky vnímá negativně, že toto by se stávat nemělo. Některých jsem se ptal i mimo dotazník na jejich názor a téměř všichni odpověděli, že to dělá špatné jméno sportu, a proto třeba chodí méně fanoušků, většina se chce dívat na utkání a ne pozorovat fanoušky, jak se mezi sebou perou nebo hází věci na hrací plochu. Poslední desátá otázka se týká zpřísnění trestů pro ty fanoušky, kteří se během sportovního utkání dopustí výtržností. Téměř tři čtvrtiny dotazovaných odpověděli, že by byli pro zpřísnění trestů, 3 lidé byli proti a 25 odpovědělo nevim.

5.4 Vyhodnocení komparační metody

Jak již bylo psáno v kapitole "5.3 Komparační metoda", výběr Velké Británie byl z mojí strany záměr. Mají důkladně zpracovanou legislativu, která řeší problematiku diváckého násilí.

Ve Velké Británii existuje několik úřadů, které se zabývají chováním diváků na stadionech. Jedním z nich je třeba Football Banning Orders Authority. Tento úřad řeší a projednává zákazy vstupů pro fanoušky. V České republice bohužel žádný takový úřad nemáme, udělení zákazu vstupu na stadion je spíše výjimečnou záležitostí, v Anglii však naprosto běžnou. Díky těmto zákazům by se na českých

stadionech mohlo zmírnit divácké násilí nebo hromadné narušení veřejného pořádku během utkání.

Dalším rozdílem mezi Českou republikou a Anglií je pohled na konzumaci alkoholu. Zatímco ve Velké Británii je alkohol zakázaný jak před zápasem (fanoušek pod vlivem alkoholu se nedostane na stadion), tak i během zápasu. Oproti tomu v České republice se běžně na stadionech vyskytují prodejní stánky, kde se dá snadno koupit alkoholický nápoj, nejčastěji pivo. Často se tak stává, že tito alkoholem posilnění fanoušci se dopouštějí výtržností během utkání nebo po jeho skončení.

Také co se týče pronášení a používání pyrotechniky za Anglií zaostáváme. V Anglii má policie právo prohledat batoh nebo tašku dotyčného, zda neukrývá pyrotechniku. V České republice má toto právo policie také, ale u vchodu na stadion bývá pouze pořadatelská služba a ta má toto právo značně omezené. Často se tak stává, že na stadion je pronesena pyrotechnika a během zápasu je použita.

Ve Velké Británii také mají přísnější tresty za divácké násilí nebo výtržnosti. Mohou divákům udělit zákaz vstupu na stadion nebo uložit povinnost se v době konání zápasu hlásit na policejní služebně, která je přidělena úřadem. Při nedodržení těchto podmínek je osoba zadržena i bez zatykače a patřičně potrestána.

6 DISKUZE

Hlavním cílem této diplomové práce bylo popsat fungování a činnosti Policie České republiky při hromadném narušení veřejného pořádku, dále popsat legislativu této problematiky a navrhnout nové opatření, které by bylo aplikovatelné pro hromadné narušení veřejného pořádku.

Během psaní této diplomové práce jsem prostudoval několik zákonů, odborných knih a časopisů, mnoho videozáznamů, a také jsem hovořil s příslušníky Policie České republiky, ať už z obvodních oddělení nebo přímo z pořádkové jednotky.

V této kapitole bych chtěl probrat dvě základní věci, které jsem při tvorbě této práce zjistil. Je to:

- prodej vstupenek na občanský průkaz,
- zpřísnění trestů pro agresivní fanoušky.

Prodej vstupenek na občanský průkaz

V České republice neexistuje zákon ani nařízení, které by nařizovalo zavedení prodávání vstupenek na sportovní utkání na občanský průkaz. Dlouho se mluvilo o tom, že by bylo potřeba takové opatření uskutečnit. Je pravdou, že párkrát se již tak stalo, nicméně nebylo to celoplošně - sportovní kluby si sami určili, na jaký zápas budou vstupenky vydávat proti občanskému průkazu. V drtivé většině se jednalo o tzv. riziková utkání, kdy se očekávala agrese ze strany fanoušků.

Na toto téma jsem se ptal mnoho lidí, jak ze svého okolí, tak i ostatních, kteří mi např. vyplňovali dotazník. Jejich názor byl téměř stejný - byli by jednoznačně pro, aby bylo toto opatření konečně zavedeno, třeba i uzákoněno. A to nejen pro některé sportovní kluby a jen pro určité zápasy, ale celoplošně, pro

všechny kluby a pro všechny zápasy. Je pravda, že toto má své opodstatnění, nikdy nelze dopředu přesně říci, že ten či onen zápas bude klidný ze strany fanoušků jednoho z klubů, každý zápas se může vyhrotit a někdy k tomu stačí i poměrně malé impulzy.

Toto opatření dle mého názoru může do určité míry opravdu pomoci. V momentě, kdy by byli fanoušci agresivní, pomocí kamerového systému, který již dnes běžně na sportovních stadionech najdeme, by se zjistila dotyčná problémová osoba a Policie ČR by již věděla, koho má v této souvislosti zajistit. Osoba by byla povinna předložit vstupenku, podle které by se vědělo, o koho se jedná a tato osoba by třeba byla vyřazena z evidence osob, kterým lze vstupenku prodat.

Zpřísnění trestu pro agresivní fanoušky

V současné právní úpravě České republiky existuje několik trestů, které je možné udělit agresivním fanouškům za porušení veřejného pořádku. Tím "nejmírnějším" je pokuta ve správním řízení za porušení § 5 odst. 1, písm. i, zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Tato pokuta se může vyšplhat až do výše 10 000,-. Pokud by byl přestupek spáchán opakovaně, lze uložit pokutu až 15 000,- a je též možné uložit omezující opatření. Omezující opatření vyplývá ze zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně z § 52 odst. 1, a ukládá obviněnému zákaz navštěvování kulturních a společenských akcí a také sportovních utkání. Za porušení tohoto omezujícího opatření hrozí osobě další trest ve správním řízení. V tomto případě by se jednalo o porušení § 2 odst. 2, písm. h, zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a správní pokuta by mohla dosáhnout výše až 20 000,-.

Pokud by chování osob převyšovalo přestupkovou rovinu, může se jednat o trestný čin. Jednalo by se o trestný čin výtržnictví podle § 358 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Zde pachateli hrozí trest odnětí svobody až na dva roky, v případě opakovaného spáchání až tříletý trest odnětí svobody. Pachateli také může být podle § 76 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, uložen soudem trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, a to až na deset let.

Pokud by osoba porušila tento trest uložený soudem, šla by na sportovní utkání a byla by zadržena Policií ČR, dopouští se svým jednáním trestného činu podle § 337 odst. 1, písm. e, zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Opět zde hrozí trest odnětí svobody a to až na dvě léta.

Ve svém dotazníkovém šetření jsem se desátou otázkou ptal dotazovaných, zda by souhlasili se zpřísněním trestů pro tyto agresivní fanoušky. Ze sta dotazovaných 74 lidí odpovědělo, že by byli pro zpřísnění trestů pro tyto fanoušky. S mnohými jsem o tom mluvil, proč takto odpověděli. Sdělili mi, že dle jejich názoru by se měl nastavit přísnější podmínky pro tyto fanoušky, že prý ve většině případů určitě "vyfasují" pouze pokutu ve správním řízení, ale to jim v ničem nezabrání, další zápas budou zase provádět výtržnosti.

Na toto mám stejný názor jako lidé z dotazníku. Myslím si, že by mělo přijít daleko přísnější postihování agresivity a výtržností, kterých se fanoušci dopouští. Trest ve správním řízení ve formě poměrně vysoké pokuty je někdy dostatečný, ale nebylo by špatné přitvrdit. Ať už ukládáním podmíněných trestů za výtržnictví s možností uložení zákazu vstupu na stadion, tak třeba trest odnětí svobody při opakování tohoto skutku.

Pokud nezačneme fanoušky přísněji trestat, myslím si, že se hromadného narušení veřejného pořádku na sportovních utkáních jen tak nezbavíme. Posloužilo by to například, jako odstrašující příklad, pokud by fanoušci začali dostávat podobné tresty, ostatní by viděli, co je může čekat a třeba by od takového chování upustili.

7 ZÁVĚR

Diplomová práce je zaměřena na hromadné narušení veřejného pořádku z pohledu Policie České republiky. Přináší nová opatření, která by se dala použít ke snížení možnosti vzniku hromadného narušení veřejného pořádku, především pak v souvislosti se sportovním utkáním.

Problematika hromadného narušení veřejného pořádku je velmi obsáhlá a bohužel také velmi aktuální. Není měsíc, kdy bychom se nedozvěděli o řádění fanoušků na fotbalových stadionech nebo při cestě městem.

Dokud nebudou přijata odpovídající a kvalitní opatření, tak bude k hromadnému narušení veřejného pořádku docházet stále. Nejvíce se vztahují na sportovní utkání, konkrétně na fotbal.

V této oblasti je potřeba přijmout další opatření, daleko důslednější. Inspiraci bych hledal v zahraničí, především pak ve Velké Británii. Tam k výtržnostem při utkáních nedochází, nebo jen zřídka. Fanoušci si totiž uvědomují, že v případě jejich zadržení by se už na fotbal nemuseli nikdy dostat a podobně k tomu musíme přistupovat i v České republice.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká Republika
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	Integrovaný záchranný systém
PČR	Policie ČR
SPJ	Speciální pořádková jednotka
VP	Veřejný pořádek
ZZS	Zdravotnická záchranná služba
AKT	Antikonfliktní tým
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
DI	Dopravní inspektorát
OHS	Oddělení hlídkové služby
PMJ	Pohotovostní motorizovaná jednotka
MOP	Místní oddělení policie

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

[1] Závazný pokyn policejního prezidenta č. 10/2009, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti

[2] ZÁMEK, David. *Hromadné narušení veřejného pořádku z pohledu Policie ČR*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-429-9

[3] Oznámení o konání shromáždění. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obcanske-aktivity-118893.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>

[4] Zákon č. 84/1990 Sb. o právu shromažďovacím o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[5] ZÁMEK, David a Libor KOVÁRNÍK. Charakteristika řízení a velení. *Policista*. 2012, č. 6, příl. s. IV-VII. ISSN 1211-7943

[6] Veřejný pořádek: Obecné pojmy. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/verejny-poradek.aspx>

[7] Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení) a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[8] Zákon č. 273/2008 Sb. o Polici České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[9] Zákon č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[10] ŠTEINBACH, Miroslav. *Čtvrtstoletí Policie České republiky: 25 let Policie České republiky 1991-2016*. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2016. ISBN 978-80-260-9597-2

[11] ČERMÁK, Milan. *Bezpečnostní příprava*. Praha: Armex, 2012. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 9788087451205

[12] Policie České republiky – Kriministický ústav Praha: O nás. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-56.aspx>

[13] Letecká služba Policie České republiky. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policie-ceske-republiky-letecka-sluzba-824129.aspx>

[14] Národní protidrogová centrála SKPV PČR: Vítejte na našich stránkách. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/vitejte-na-strankach-narodni-protidrogove-centraly-sluzby-kriminalni-policie-a-vysetrovani-policie-ceske-republiky.aspx>

[15] Pyrotechnická služba Policie České republiky. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/pyrotechnicka-sluzba-policie-ceske-republiky-906180.aspx>

[16] Policie České republiky – Služba cizinecké policie: O nás. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-831034.aspx>

[17] Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/urad-dokumentace-a-vysetrovani-zlocinu-komunismu-679905.aspx>

[18] Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/utvar-policejniho-vzdelavani-a-sluzebni-pripravy.aspx>

[19] Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/narodni-centrala-proti-organizovanemu-zlocinu-skpvp.aspx>

[20] Útvar pro ochranu prezidenta České republiky. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/utvar-pro-ochranu-prezidenta-ceske-republiky.aspx>

[21] Ochranná služba Policie ČR. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/ochranna-sluzba-policie-cr.aspx>

[22] STEHLÍK, Eduard. *URNA: 30 let policejní protiteroristické jednotky*. Praha: V ráji, 2011, 303 s. ISBN 978-80-86758-76-3-

[23] Útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/utvar-specialnich-cinnosti-skpvp-utvar-specialnich-cinnosti-sluzby-kriminalni-policie-a-vysetrovani.aspx>

[24] Útvar zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2017-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/utvar-zvlastnich-cinnosti-sluzby-kriminalni-policie-a-vysetrovani-716842.aspx>

[25] Poskytnuté informace od pplk. Ing. Jiřího Bárty, Ředitelství služby pořádkové policie, Policejní prezidium České republiky

[26] *Policie České republiky – KŘP Královéhradeckého kraje: Pořádková policie. Policie České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/poradkova-policie.aspx>

[27] Lessy rozhodl. Speciální jednotka na Šluknovsku bude. *Týden.cz* [online]. [cit. 2017-04-28]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/lessy-rozhodl-specialni-jednotka-na-sluknovsku-bude_229510.html

[28] MACEK, Pavel a David ZÁMEK. *Policie a hromadná narušení veřejného pořádku*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. ISBN 978-80-7251-264-5

[29] "Nerozbitný štít". *Euro Security Products* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.euro-security.info/cs/kontakt/346-protiuderovy-policejni-stit/2352-specialni-protiuderovy-stit-esp.html>

[30] Pořádkové jednotky obdržely nové multifunkční komplety. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/poradkove-jednotky-obdrzely-nove-multifunkcni-komplety.aspx>

[31] Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[32] Zákon č. 320/2015 Sb. o hasičském záchranném sboru a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[33] Informace poskytnuté mjr. Mgr. Václavem Janovským, Hasičský záchranný sbor hl. města Prahy

[34] Zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[35] Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[36] Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemní komunikaci a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[37] VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Extremismus a společnost: Extremism and society*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, 319 pages. ISBN 978-80-7380-427-5

[38] ŠTEFAN DANICS, Tomáš Kamín. *Extremismus, rasismus a antisemitismus. 2.*, rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-807-2512-867

[39] Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[40] ZÁMEK, D.; BLAŽEJOVSKÝ, M. Návykové látky na hromadných akcích, *Bezpečnostní role a praxe*, č. 3, s. 119-124

[41] Zákon č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[42] SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008. ISBN 978-80-903556-3-7

[43] Spolupráce mezi ČMFS a Policií ČR. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/spoluprace-mezi-cmfs-a-policii-cr.aspx>

[44] Dohoda mezi Českomoravským fotbalovým svazem a Policií České republiky

[45] zákon Velké Británie Football Spectators Act z roku 1989

[46] zákon Velké Británie Public Order Act z roku 1986

[47] zákon Velké Británie Criminal Law Act z roku 1977

[48] zákon Velké Británie The Sporting Events z roku 1985

[49] zákon Velké Británie Criminal Justice and Public Order Act z roku 1994

[50] Materiály poskytnuté od kpt. Bc. M. Š.

10 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Pořádková jednotka Policie ČR.....	23
Obrázek 2 Nové vybavení pro policisty pořádkových jednotek.....	28
Obrázek 3 Taktická vesta.....	87
Obrázek 4 Protiúderová ochrana rukou, hrudi a zad.....	88
Obrázek 5 Protiúderové rukavice.....	88
Obrázek 6 Ochranná přilba.....	89
Obrázek 7 Chrániče dolních končetin.....	89

11 SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Otázka č. 1: Muž x žena.....	56
Graf 2 Otázka č. 2: Věková kategorie	57
Graf 3 Otázka č. 3: Účastnili jste se někdy události s hromadným.....	57
Graf 4 Otázka č. 4: Co je podle Vás horší jako událost s hromadným	58
Graf 5 Myslíte si, že prodej vstupenek na občanský průkaz by pomohl ke zmírnění nepokojů při sportovních utkání?	58
Graf 6 Otázka č. 6: Je podle Vás správné, že PČR již není přítomna přímo na	59
Graf 7 Otázka č. 7: Uvítali byste zlepšení kontrol při vstupu na stadion, aby nedocházelo k pronášení různých předmětů, např. pyrotechniky?	59
Graf 8 Otázka č. 8: Vzali byste na sportovní utkání své děti, pokud byste věděli,	60
Graf 9 Otázka č. 9: Jak vnímáte fanoušky, kteří tropí výtržnosti v ochozech.....	60
Graf 10 Otázka č. 10: Uvítali byste zpřísnění trestů pro ty fanoušky, kteří se.....	61

12 SEZNAMU POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1 Změny u pořádkových jednotek vyplývající z prvního rozhovoru68

13 SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA 1 VYBAVENÍ POLICISTY POŘÁDKOVÉ JEDNOTKY POLICIE

**PŘÍLOHA 1 VYBAVENÍ POLICISTY POŘÁDKOVÉ JEDNOTKY
POLICIE**

Obrázek 5 Taktická vesta

Zdroj: vlastní

Obrázek 6 Protiúderová ochrana rukou, hrudi a zad

Zdroj: vlastní

Obrázek 7 Protiúderové rukavice

Zdroj: vlastní

Obrázek 8 Ochranná přilba

Zdroj: vlastní

Obrázek 9 Chrániče dolních končetin

Zdroj: vlastní